

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU
ÖĞRENCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİNİN FARKLI
DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ
(BALIKESİR İLİ ÖRNEĞİ)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hamza Ali GÖKALP

Tez Danışmanı

Doç. Dr. Ahmet Haktan SİVRİKAYA

BALIKESİR-2017

**T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI**

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU
ÖĞRENCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİNİN FARKLI
DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ
(BALIKESİR İLİ ÖRNEĞİ)**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hamza Ali GÖKALP

TEZ SINAV JÜRİSİ

Doç. Dr. Ahmet Haktan SİVRİKAYA
Balıkesir Üniversitesi - Başkan

Yrd. Doç. Dr. Ahmet Şadan ÖKMEN
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi - Üye

Yrd. Doç. Dr. Barış ŞENTUNA
Balıkesir Üniversitesi - Üye

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Ahmet Haktan SİVRİKAYA

BALIKESİR-2017

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TEZ KABUL VE ONAY

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı çerçevesinde yürütülmüş olan
“Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin Farklı
Değişkenler Açısından İncelenmesi (Balıkesir İli Örneği).”
başlıklı tez çalışması, aşağıdaki jüri tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 14 / 04 / 2017

TEZ SINAV JÜRİSİ

Doç. Dr. Ahmet Haktan SIVRIKAYA
Balıkesir Üniversitesi
Başkan

Yrd. Doç. Dr. Ahmet Şadan ÖKMEN
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Üye

Yrd. Doç. Dr. Barış ŞENTUNA
Balıkesir Üniversitesi
Üye

Yukarıdaki Yüksek Lisans Tezi, sınav jüri komisyonu tarafından imzalanarak
20. / 04 / 2017 tarihinde teslim edilmiştir.

Prof. Dr. Özlem YAVUZ
Enstitü Müdürü

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün aşamalarda patent ve telif haklarını ihlal edici etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tezde kullanılmış olan tüm bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi beyan ederim. Tarih (10 / 04 / 2017)

Hamza Ali GÖKALP

TEŐEKKÜR

Tezimin yürütülmesinde bana rehberlik eden ve her türlü desteğini esirgemeyen danışman hocam Sayın Doç. Dr. Ahmet Haktan SİVRİKAYA'ya, tez dönemim boyunca maddi manevi hiçbir desteğini benden esirgemeyen ve her zaman yanımda olan nişanlım Tuğçe SAMANLI, annem Zekiye Miray GÖKALP, babam Esat Reha GÖKALP ve abim Mustafa Adnan GÖKALP'e teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	v
ŞEKİLLER DİZİNİ	vi
TABLolar DİZİNİ	vii
1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Problemi	2
1.2. Sınırlılıklar	3
1.3. Sayıtlılar	3
1.4. Hipotezler	3
1.5. Araştırmanın Önemi	3
1.6. Araştırmanın Amacı	5
2. GENEL BİLGİLER	6
2.1. İletişim Kavramı ve Tanımı	6
2.2. İletişim Süreci ve Öğeleri	8
2.3. İletişim Modeli	12
2.4. İletişim Türleri	15
2.4.1. Genel İletişim	15
2.4.2. Odak İletişim	15
2.4.3. Açılımlı İletişim	16
2.4.4. Engelli İletişim	16
2.4.5. Tıkanık İletişim	16
2.4.6. Kitle İletişimi	16
2.4.7. Örgüt İçi İletişim	17
2.4.8. Kişi İçi İletişim	17
2.4.9. Kişiler Arası İletişim	18
2.5. İletişim Becerisi	18
2.6. İletişim Engelleri	23
2.7. Sporda İletişim	24
2.8. Sporda İletişim Grupları	25
2.9. Sporda İletişimin Boyutları	26

3. GEREÇ VE YÖNTEM.....	28
3.1. Çalışmada Kullanılan Veri Toplama Araçları.....	28
3.2. İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği	28
3.3. Kişisel Bilgi Formu	29
3.4. Çalışmanın Yöntemi	29
3.5. Çalışmanın Evreni ve Örneklemi	30
3.6. Verilerin Toplanma Süreci	30
3.7. Verilerin İstatistiksel Olarak Analiz Edilmesi	30
4. BULGULAR.....	31
4.1. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Tanımlayıcı Bilgileri	31
4.2. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin Betimsel İstatistikleri	42
4.3. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “ANOVA” ve “t” Testi Sonuçları	42
5. TARTIŞMA	52
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	58
KAYNAKLAR	61
EK-1. ÖZGEÇMİŞ.....	65
EK-2. KİŞİSEL BİLGİ FORMU	66
EK-3. İLETİŞİM BECERİLERİNİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ	68

ÖZET

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin İletişim Becerilerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi (Balıkesir İli Örneği)

Bu çalışma, 2015-2016 eğitim öğretim yılında Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü, Spor Yöneticiliği Bölümü ve Antrenörlük Eğitimi bölümünde öğrenim gören öğrencilerin iletişim becerilerini incelemek amacıyla yapılmıştır. Ayrıca katılımcıların cinsiyeti, yaşı, okuduğu bölüm, sınıf düzeyi, bir spor dalıyla sürekli olarak ilgilenip ilgilenmediği, yaşadığı yer, mezun olduğu lise türü ve bölümü, annelerinin ve babalarının eğitim düzeyi, annelerinin ve babalarının mesleği, kaç kardeş oldukları ve ailelerinin gelir düzeyi gibi değişkenler bakımından iletişim becerisi düzeylerinde anlamlı bir farklılık olup olmadığı araştırılmıştır.

Çalışmanın evrenini Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencileri oluşturmuştur. Örneklem grubunu ise Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu 1., 2., 3., 4. sınıf öğrencilerini oluşturmaktadır. Çalışmaya 172'si bayan ve 234'ü erkek toplam 406 öğrenci katılmıştır.

Araştırmada Korkut (1997) tarafından geçerliliği ve güvenilirliği yapılan "İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği" (İBDÖ) ile, araştırmacı tarafından oluşturulan "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS 20 paket programı kullanılarak ANOVA ve "t" testi analiz yöntemleri ile yorumlanmıştır.

Çalışmanın sonuçları Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda okuyan öğrencilerin iletişim becerisi düzeylerinin yüksek olduğunu ortaya çıkarmıştır. Çalışmaya dahil olan katılımcıların üniversitede öğrenim gördüğü bölümler, annelerinin özlük üyeylik durumları, annelerinin yaşam durumları ve düzenli olarak spor yapıp yapmadıkları değişkenleri ile iletişim becerisi düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Ankette bulunan diğer değişkenler ile iletişim becerileri arasında ise anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Anahtar Kelimeler: İletişim, iletişim becerisi, üniversite öğrencisi.

ABSTRACT

Analyzing the Communication Skills of Physical Education and Sports Vocational High School Students In Terms Of Distinct Varieties (The Example of the Province of Balikesir)

This study is conducted in the academic calendar of 2015-2016 at the School of Physical Education and Sports at Balikesir University to investigate whether there are any differences in communication skills of student studying at the programs of physical education teacher education, sports management and coaching education. More specifically, this study concerns if such as the participants gender, age, hometown, high school type and program, university program and grade, parents education level, profession and income level and whether the participants are actively involved in any sports branch or whether they have any siblings or not.

Students of the School of Physical Education and Sports constitute the universal set of the study. The sample space, however, is formed by the students studying in the first four grades of the school. A total of 406 students, of which 172 are women and 234 are men, participate in the study.

In this study, data related to the communication skills are collected with the “communication Skills Assessment Measure (CSAM)”, validity and reliability of which is assured by Korkut (1997). Similarly, data related to the demographic diversity of the participants are collected with the “Personal Information Form” created by the experimenter. In the end, obtained results are analyzed with the “ANOVA” and “t” Test methods using SPSS (Version 20).

Results of the study reveal that the communication skills of the students studying at the School of Physical Education and Sports are remarkably high. It is observed that the differences in the communication skills among students mostly stem from which university program they attended, whether they have own- or step-mothers, their living condition of the mothers and whether they are actively doing sports or not. On the other hand, it is observed that other parameters listed in the questionnaire have minor effects on the differences in their communication skills.

Keywords: Communication, communication skills, university students.

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

İBDÖ : İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği
BESYO : Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

ŞEKİLLER DİZİNİ

	<u>Sayfa No</u>
Şekil 2.1. İletişim Süreci ve Öğeleri	9
Şekil 2.2. Shannon ve Weaver İletişim Modeli	12

TABLolar DİZİNİ

Sayfa No

Tablo 4.1.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Cinsiyet” Değişkenine Göre Dağılımları	31
Tablo 4.2.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Yaş” Değişkenine Göre Dağılımları	31
Tablo 4.3.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “ Bölüm” Değişkenine Göre Dağılımları	32
Tablo 4.4.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Sınıf” Değişkenine Göre Dağılımları	32
Tablo 4.5.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Spor Yapma” Değişkenine Göre Dağılımları	33
Tablo 4.6.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Yaşadığı Yer” Değişkenine Göre Dağılımları	33
Tablo 4.7.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “ Lise Türü” Değişkenine Göre Dağılımları	34
Tablo 4.8.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Lise Bölüm” Değişkenine Göre Dağılımları	35
Tablo 4.9.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Üniversitede Bölüm Tercihii” Değişkenine Göre Dağılımları	35
Tablo 4.10.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Annelerinin Özlük Durumu” Değişkenine Göre Dağılımları	36
Tablo 4.11.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Babalarının Özlük Durumu” Değişkenine Göre Dağılımları.	36
Tablo 4.12.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Annelerinin Sağ Olma Durumu” Değişkenine Göre Dağılımları	37
Tablo 4.13.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Babalarının Sağ Olma Durumu” Değişkenine Göre Dağılımları.	37
Tablo 4.14.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Annelerinin Eğitim” Değişkenine Göre Dağılımları	38
Tablo 4.15.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Babalarının Eğitim” Değişkenine Göre Dağılımları	38

Tablo 4.16.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Annelerinin Meslek” Değişkenine Göre Dağılımları	39
Tablo 4.17.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Babalarının Meslek” Değişkenine Göre Dağılımları	40
Tablo 4.18.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Kardeş Sayısı” Değişkenine Göre Dağılımları	40
Tablo 4.19.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Gelir” Değişkenine Göre Dağılımları	41
Tablo 4.20.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin İletişim Becerisi Düzeylerine Yönelik Betimsel İstatistikleri.....	42
Tablo 4.21.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Cinsiyet” Değişkenine Göre İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması	42
Tablo 4.22.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Yaş” Değişkenine Göre İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması	43
Tablo 4.23.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Bölüm” Değişkenine Göre İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması	43
Tablo 4.24.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “”Sınıf” Değişkenine Göre İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması	44
Tablo 4.25.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Spor Yapma” Değişkenine Göre İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması	44
Tablo 4.26.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Yaşadığı Yer” Değişkenine Göre İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması	45
Tablo 4.27.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Lise Türü” Değişkenine Göre İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması	45
Tablo 4.28.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Lise Bölümü” Değişkenine Göre İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması	46
Tablo 4.29.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Üniversite Bölümü” Değişkenine Göre İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması	46
Tablo 4.30.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Annelerinin Özlük Durumuna” Göre İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması	47
Tablo 4.31.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Babalarının Özlük Durumuna” Göre İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması	47
Tablo 4.32.	Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Annelerinin Sağ Olma Durumuna” Göre İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması	48

Tablo 4.33. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Babalarının Sağ Olma Durumuna” Göre İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması	48
Tablo 4.34. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Anne Eğitimine” Göre İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması	49
Tablo 4.35. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Baba Eğitimine” Göre İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması	49
Tablo 4.36. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Anne Mesleğine” Göre İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması	50
Tablo 4.37. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Baba Mesleğine” Göre İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması	50
Tablo 4.38. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Kardeş Sayısına” Göre İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması	51
Tablo 4.39. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “Gelir” Değişkenine Göre İletişim Becerisi Düzeylerinin Karşılaştırılması	51

1. GİRİŞ

İletişim, bireylerin yaşam alanlarında olan nesnelere, tecrübe edilen olayların ve vakaların değişimlerini haberdar eden ve bu değişimlerle ilgili tecrübeleri aktarmaya olanak sağlayan, bireylerin oluşturduğu grup veya sosyal hayat ile özdeşleşmiş davranış, yargı, duygu ve düşüncelerini birbirleriyle paylaşmasıdır (Bıçakcı, 1998).

İnsani etkileşimlerin yoğun olarak yaşandığı spor aktivitelerinde görev alan öğretmenlerin, antrenörlerin, yöneticilerin, öğrencilerin ve sporcuların birbirleri ile olan etkileşimlerini sağlıklı bir şekilde kurmak, sağlamlaştırmak ve devam ettirmek için iletişim becerilerini bilmeleri, uygulamaları ve buna sahip olmaları gerektiği belirtilmektedir. İnsanların, takım sporları veya bireysel sporlar sayesinde içinde buldukları durumları görüp, duyup ve tecrübe etmesi yoluyla etkili iletişim kurma becerilerini öğrenmesi ve aktif hayatına bunu aktarmasıyla mümkün kılınabilir. Bu yüzden sporun içinde her ne şekilde olursa olsun var olan bireyler iletişim becerileri konusunda yetkin bir biçimde bilgi sahibi olması ve yetiştirilmesi sayesinde etkileşimde olduğu bireylere bunları aktarabilir. Bireylerin doğduğu andan öldüğü ana kadar hayatının her döneminde iletişim var olmuştur. Bu var oluş kompleks bir yapıda olup çok kapsamlı nitelikler içermektedir. İnsan, biyolojik bir varlık olması ile birlikte toplumsal ve kültürel yönleri de olan bir varlıktır. Bireyin sağlıklı, düzgün ve akla yatkın bir iletişim süreci içinde olması elde ettiği deneyimleri gelecek nesillere iletebilmesi için gereklilik arz eder (Güler, 1990).

İletişim olgusu sosyoloji bilimi, psikoloji bilimi, yönetim bilimleri, dil bilimi ve sibernetik bilimler gibi bir çok farklı alanın odağında olmuştur ve sürekli inceleme altında tutulmuştur. Bu yüzden insanların farklı bir iletişim tanımı yapmasının önceki yapılan tanımlamalara nazaran daha zor olduğunu söyleyebiliriz (Kaya, 2011).

İletişim, insanların karşılıklı olarak ileti üretirek alınan ve gönderilen bu iletileri anlamlandırma ve çözümleme süreci olarak açıklanabilir. İletişim kurulması için iki tarafın ortak bir noktada buluşması gerektiği savunulur ve oluşan ortak noktada buluşmanın önemli oranda kurulan iletişimin ilk anlarında gerçekleştiği savunulur. İletişim sürecinin başında gerçekleşen ve etkileşim başlatan unsurları, etkileşime girilen birey anlatımsal olarak bir araç gibi faydalandığı işaretlerden, seçtiği kelimelere ve dahil olduğu ortama kadar bir çok farklı etmenin iletişime etki ettiğini belirtir (Baltaş ve Ark, 2007).

İletişim iki bireyin birbirlerinden etkilenmesiyle başlar. Bununla birlikte iletişim düzeyinin farklı iki noktasından söz edilir. “Karşılaşılan durumların idrak edilip çözümlendiği kişinin öznel iç dünyası ve kişilerin oluşan bu durumda belirttiği veya ifade etmek istediği iletileri barındıran dış dünyası”. İletişim sürecinde ilk olarak hissettirilen bölümü ileti halinde çözümlendiğimizi, fakat anlatılmak istenen mesajın ardında bireye ait iç dünyanın varlığını ve iletinin gerçek anlamının bu iç dünyada barındığı söylenir (Cüceloğlu, 2001).

Kişilerin birbiriyle olan iletişimini açıklarken, sistem kavramının da altı çizilir. Birey toplum içinde yaşamını idam ettirir ve etrafındakilerle etkileşim içindedir. Etrafındakilerle etkileşim içinde olan bireyin dışında mevcut olan fiziksel ve toplumsal bir çevresi vardır. Birey kendisi ve çevresiyle alakalı bilinçli hale geldiğinde, daha fazla dikkat edeceği başkaları olacaktır. Bireyler arasında oluşur ve bu etkileşimin gerçekleşmesini sağlar. İnsanın kendisiyle olan iletişimini oluşturma seviyesini ve bu beceriyi edinmesi iletişimin en önemli özelliklerinden biridir (Erdoğan, 2002).

1.1. Araştırmanın Problemi

Bu çalışmada, Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin iletişim düzeyleri cinsiyet, yaş, yüksekokul bölümü, yüksekokul sınıfı, düzenli bir spor branşı ile ilgilenip ilgilenmediği, büyüdüğü yerleşim birimi, mezun olduğu lise türü, mezun olduğu lise bölümü, okuduğu bölümü isteyerek seçip seçmediği, annesinin ve babasının özlük durumu, medeni durumu, eğitim durumu ve

mesleği, kardeş sayısı ve gelir durumları gibi bağımsız değişkenler bakımından anlamlı bir fark var mıdır?

1.2. Sınırlılıklar

Bu araştırmanın çalışma evreni; Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda ğrenim gören öğrencilerden sağlanan verilerle sınırlıdır. Bu çalışmadan elde edilen sonuçlar sadece çalışmanın örnekleminde mevcut olan katılımcılarla benzer özellik gösteren kişilerle genellenebilir.

1.3. Sayıtlılar

Bu çalışmanın sayıtlıları; çalışmaya dahil olan kişilerin İletişim Becerilerini Değerlendirme leği (İBD)'ni ve bireysel bilgi formunu mevcut durumlarında gerçeği gösterecek şekilde samimi cevaplar verdikleri kabul edilmiştir. İletişim Becerilerini Değerlendirme leğini çalışmaya dahil olan kişilerin verdikleri cevapların etkilenmeyeceği müsait bir yer ve zamanda uygulandığı varsayılmıştır.

1.4. Hipotezler

Hipotez 1: Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulunda ğrenim gören öğrencilerin, iletişim becerisi düzeylerinde farklılıklar vardır.

Hipotez 2: Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulunda ğrenim gören öğrencilerin, iletişim becerisi düzeylerinde farklılıklar yoktur.

1.5. Araştırmanın nemi

İletişim günlük hayatımızı kolaylaştırmamıza yardım eden bir süreçtir ve diğer insanları tanımamıza, diğer insanların da bizi tanımalarına imkan sağlar. İletişim kurmanın ana amacı iletişim kurduğumuz kişiye hem duygularımızı yansıtmak hem

de düşüncelerimizi ve bilgimizi iletmek anlamına gelir. Bunun için eğitim ve öğretimin en önemli taşıdır. Dünya üzerinde hiçbir ulus eğitim ve öğretimi başarılı bir şekilde uygulamadan gelişip büyüyemez. Sağlıklı bir iletişim kurmadan bunlar gerçekleşmeyeceği için hem insanın hem de ulusların mevcudiyetini koruması sağlıklı iletişim kurulmasından geçer. İnsanın, sosyalleşme ve toplum içinde var olma mücadelesi ilk olarak ailesinde başlar. Yetiştigi ortamda kurulan sağlıklı iletişim insanın gelecek hayatına önemli ölçüde tesir eder (Alkan, 2005).

İletişim becerileri, insanın kendini ifade etmesi, sen dili yerine ben dilini kullanması, nitelikli soru sorma, empati gerçekleştirmek ve anlatımsallık içermeyen iletişim yollarını efektif şekilde kullanılması gibi becerileri içeren, kişinin etkili ve düzgün ilişki ve iletişim gerçekleştirmesini ve mutlu bir kişi olarak yaşamını idam ettirmesinde önemlilik arz eden beceriler olarak dile getirilmektedir (Saygıdeğer, 2004).

Bireyin sağlıklı iletişim becerilerini edinmesi nitelikli ve karşılıklı insani ilişkilerin gerçekleşmesi için önemlidir ve bütün meslek dalları için çok önemlidir. Ancak bütün insanlara erişip bu gibi becerileri edindirecek zeminleri hazırlamak zorlu bir süreç haline gelebilmektedir. Bireylerin hayatlarının belli bir bölümünde zorunlu eğitim gördüğü ve hayatında bir çok seneyi okulda geçirdiği hesaba katılırsa bu becerilerin bilhassa öğretmenler tarafından edinilmesi gereken özellikler olduğu dile getirilmektedir. Eğitim öğretim karşılıklı iletişimle devam ettiği için bu beceriler öğretmen için önemli hala gelmektedir (Riesch ve Ark. 2006).

Literatür tarandığında; Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin iletişim becerisi düzeyleri konusunda kendilerini nasıl değerlendirdikleri konusunda fazla bir çalışma bulunamamıştır.

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencileri üzerinde yapılan bu araştırma, ileriki çalışmalara ışık tutması açısından çalışmanın önemini vurgulamaktadır.

1.6. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı; iletişimin etkilediği teknoloji ağında Beden Eğitimi ve Spor Yoksekokulunda renim gören Beden Eğitimi ğretmenliği, Spor Yöneticiliği, Antrenörlük Eğitimi bölümlerindeki öğrencilerin lisans öğrenimleri süresince gördükleri eğitimin, iletişim becerisi algı düzeylerinde farklılık olup olmadığını incelemek ve değerlendirmektir. Bununla birlikte Antrenörlük Eğitimi bölümünde eğitim gören ğrencilerin Beden Eğitimi ğretmenliği bölümü ve Spor Yöneticiliği bölümlerinde eğitim gören öğrencilere göre iletişim becerisi algı düzeylerinde ekstradan bir farklılık olup olmadığını incelemek ve değerlendirmektir. Hatta bu çalışmada katılımcıların cinsiyeti, yaşı, okuduğu bölümü, sınıf düzeyi, bir spor dalıyla sürekli olarak ilgilenip ilgilenmediği, yetiştiği yeri, mezun olduğu lise türü ve bölümü, annelerinin ve babalarının eğitim düzeyi, annelerinin ve babalarının mesleği, kaç kardeş oldukları ve ailelerinin gelir düzeyi gibi değerkenler bakımından iletişim becerisi algı düzeylerinde farklılık olup olmadığı incelenecek ve değerlendirilecektir.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. İletişim Kavramı ve Tanımı

Türk diline Fransız dilinden ve Fransızca okunuşu ile giren “communication” (komünikasyon) kelimesi Latince “communitio” kelimesine karşılık gelir. Bu kelimenin içindeki “communis” sözcüğü pek çok insanın veya nesnenin olan ve kolektif bir şekilde uygulanan anlamlarına gelir. Bu yüzden iletişim kelimesinin anlamı karşılıklı verilen basit bir mesajdan daha ziyade toplumsal boyutlarda gerçekleşen alışverişler, paylaşımlar ve etkileri barındırdığını görebiliriz (Oskay, 1982).

İletişim karşılıklı olarak mesajı yollayan ve mesajı alan kişiler için davranış ve bilgi-birikim durumlarında etkileşimde bulunulması olarak açıklanmıştır. Bununla birlikte iletişimin, önemli oranda bireylerin ve dahil olan diğer etmenlerin etkileşim temelli eğitim öğretimde yüksek önem içerdiği belirtilmiştir (Açıkgöz, 2005).

Bireylerin karşılıklı olarak kasıtlı ya da kasıtsız bir şekilde anlatmaya çalıştıkları duygu ve düşüncelerini iletmek istedikleri kişilerde oluşan anlatılanı anlayabilme süreci olarak açıklanmıştır (Yılmaz, 2004).

Genel olarak anlatmak istersek iletişim kişiler, gruplar ve toplumların birbiriyle sözlü, yazılı, görüntülü vb. şekiller vasıtasıyla istek, his, duygu ve düşüncelerini karşılıklı olarak yansıttıkları bir oluşum olarak belirtilmiştir. Basit bir açıklama yapmak istersek ise bu, kişilerin birbiri arasında mesaj alışverişi olur (Demirel,1999).

Bireyler sosyalleşme amacı ile birbirleriyle iletişim kurarlar. Gerekli iletişim becerisi özelliklerini barındıran insanlar ise etrafındaki kişilerle daha sağlıklı iletişim bağı kurarlar. Bir kişi, grup veya takım amaçlarına ulaşmak ve başarılı olma mücadelesinden dolayı karşılıklı iletişim kurma ihtiyacı hisseder. Bireyler günlük yaşamlarını devam ettirebilmek için karşılıklı olarak sosyal ilişkiler kurar. Bunu oluşturmak ise sadece iletişim kurarak gerçekleşir. Karşılıklı kurulan iletişimlerde can alıcı nokta ne söylediğimiz değil, nasıl dile getirdiğimizdir. Günlük yaşantılarımızın her alanında spor kulüplerinde, şirketlerde, kurumlarda ve özel yaşantılarımızda iletişimde bulunduğumuz insanlarla konuşma biçimimiz, kullanılan kelimeler vb. kişiden kişiye değişen farklı etkiler ortaya çıkarır (Yetim ve ark., 2010).

İletişim süreci, iletinin kaynaktan alıcıya aktarılmasıyla başlar. İletişim, insanların karşılıklı olarak hem mesajların ve iletilerin yansıması hem de durumlar ve etkileşimlerin paylaşıldığı ferdi ve müşterek aktivitelerdir (Voight, 1998).

İnsanoğlu, duygu ve düşüncelerini anlatabilmek, anlatılan duygu düşüncüyü algılayabilmek, karşısındakini etkilemek ve sosyalleşebilmek amacıyla iletişime girer. İletişim, bir binanın temelini oluşturan tuğlalar gibi bireysel ilişkilerin tüm çeşitlerini, kurumları ve bununla beraber toplulukları yaratıp bir arada kalmasını sağlayan önemli bir olgudur (Gürgen, 1997).

İletişim kurma yoluyla insanlar bilgi birikimi, duygu-düşünce ve tavırlarını ferdi veya toplu olarak başka bir ferde veya topluluğa imgeler aracılığıyla iletilmesidir. İletişim imgeler yoluyla gerçekleşen sosyal bir etkileşimdir. Bunun için iletişim, mesajların iletim süresi boyunca mesajı gönderen ve alan için işlevsel olmakla beraber gönderici, alıcı, kanal, ileti ve etki konularını açıklar. İnsanlar bazen iletişimde bulunmak için kendilerine bir amaç belirleyebilir. İletişim, insanın diğer insanlara karşı bir hareketi, diğer insanlarla girdiği etkileşme süreci ve diğer insanlara verdiği tepkiden ibaret olmasının yanında bunların hepsini de içerebilir (Demiray ve ark., 1994).

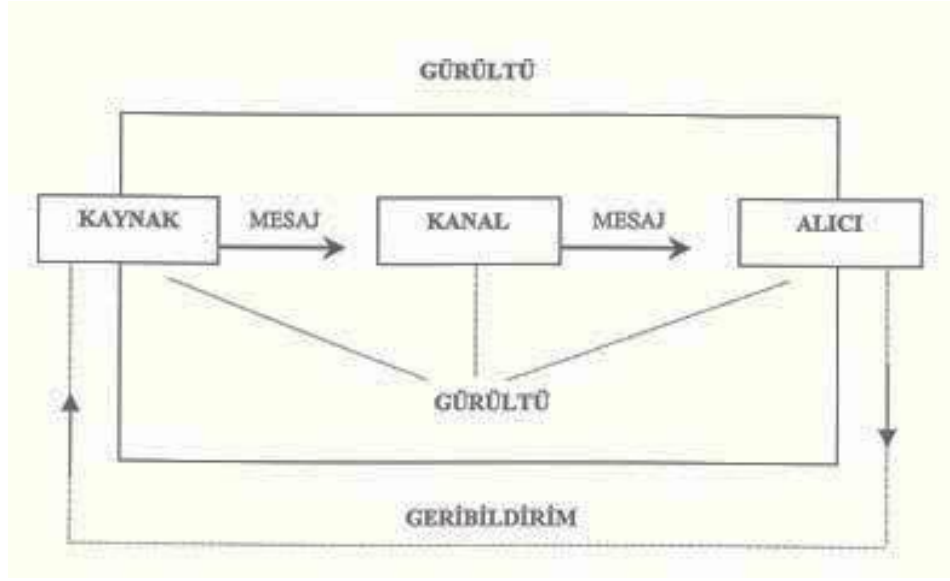
İnsanların oluşturdukları ortak hedeflere ulaşabilmesi için muhatap olunan kişiler tarafından düzgün bir şekilde anlaşılması ve tanınması gerekmektedir. Bu da

insanlar arasında kurulacak düzgün, sıhhatli ve anlayışlı iletişimle gerçekleşir. İletişim, bir teşkilatın en önemli unsurlarından üçüncüsü durumunda olup insanlar arası etkileşim sürecidir. İnsanların düşüncelerini, yaptığı eleştiri ve övgüleri, verilen emirleri, gelen bilgileri, yapılan açıklamaları ve problemleri insandan insana veya topluluktan topluluğa iletme ve ortak payda etrafında toplanma sürecidir (Aydın, 1998).

2.2. İletişim Süreci ve Öğeleri

Bir durumun düzenli aralıklarla ve benzer değişimler yoluyla farklı bir durum oluşturmaya “süreç” denir. İletişim insanların doğduğu günden öldüğü güne kadar süregelen periyotta biyolojik değişimler sağlayan, kültürel ve sosyal hayatında ilişkilere ve etkileşimlere sebep olan devamlı değişen ve gelişen bununla birlikte insanı da geliştiren bir süreç haline gelir. Bireyler hayatı boyunca farklı durumlarda sergilediği iletişimi günlük olarak okuduğu yayınlar, televizyon, radyo veya canlı olarak izlediği gösteriler, dahil olduğu muhabbetlerde karşısındaki kişiye hissettirdiği pozitif ve negatif tutumların bir süreç olarak görülmesinin yanı sıra aynı zamanda genel iletişim sürecinin de basamaklarını içerir (Zıllıoğlu, 2003).

İletişimi en basit şekilde anlatmak istersek; gönderici duygu ve düşünceleri belirli kurallarla anlatmaya çalışan kaynaktır. Bu duygu düşünceleri çözümleyen, algılayıp idrak eden bir alıcı vardır. İnsanların kurduğu iletişim sürecinde var olan başka unsurlar ise aşağıdaki şemada; mesaj, kodlama, kod açma, kanal, etkileme, geribildirim ve gürültü olarak gösterilmiştir (Gürgen, 1997)

Şekil 2.1. İletişim süreci ve öğeleri

İnsanlarla iletişim kurabilmek için ilk önce iletilecek mesajın içeriğinin (fikir, görüş, duygu) düşünce olarak ortaya çıkmış olması gerekmektedir. Düşünce bazında ortaya çıkmayan görüşler hiçbir zaman ileti olarak değer kazanmaz. Bu yüzden insanlar birbirlerine iletmek istedikleri fikirleri ve görüşleri ilk önce kendileri anlayıp, algılayıp ve çözümleyip düşünceyi ortaya çıkardıktan sonra ifade etmelidirler. İletişim kurmak çoğu insan için kolay gözükse de sağlıklı bir iletişim kurmak görüldüğünden çok daha zordur. Düzgün, sağlıklı ve başarılı bir iletişim kurmanın püf noktası dile getirdiğimiz duygu ve düşünceyi iletmek istediğimiz kişiye zaman, yer ve şekil olarak uygun ortamın oluşmasıyla gerçekleşmektedir. Bu yüzden iletiyi yollayan ve alan kişiler birbirleriyle anlaşılabilirlik sorumluluğunu eşit bir şekilde taşırlar (Sayers ve ark., 1993).

Düşünce iletilirken, verilen mesajın kesin olarak anlaşıldığını görene kadar vazifemiz tam olarak bitmiş sayılmaz. Bu yüzden iki insanın konuşması şunları içerir:

- Mesajı gönderen kişinin alan kişiye yönelik konuşması.
- Mesajı gönderen kişi alan kişinin verdiği reaksiyonları ve anlama seviyesini değerlendirmek amacıyla onun yüz ve mimik ifadelerini, durumunu ve bunu belli eden diğer ayrıntıları anlamlandırabilmesi.

➤ Mesajı alan kişi yollayan kişiyi can kulağıyla dinlemesi ve anlatılanı tamamıyla kavrayabilmek için verilen reaksiyonlara, gösterilen duruma, onun yüz ve mimiklerine ve diğer ayrıntılarını anlamlandırabilmesi.

➤ Mesaj alıcısının mesajın iletildiğini gönderen kişiye belli etmesi.

➤ Mesaj gönderenin iletişimin durumuna göre anlatımlarına daha fazla açıklığa kavuşturması veya mesajı alanın reaksiyonlarını göz önünde bulundurarak konuşmaya yeni bir yön vermesi (Sayers ve ark., 1993).

Bir grubun sinerjisini artırma çabalarında en etkili ve faydalı yöntem olarak iletişim grupları başı çekmektedir. Bu yöntem bunu gerçekleştirmesinin yanında kişilik gelişimini, bilgiyi ve tecrübeyi de geliştirmede en etkili yöntemlerden biri olmuştur. Kişi sayısı olarak 10 ile 15 kişi içeren gruplar “iletişim grubu” olarak adlandırılır. İletişim grubu toplantılarına dahil olan bireyler toplantılara katıldıkça gelecek zaman içerisinde kendilerini çok daha kolay ve sağlıklı şekilde açıklayabilmeleriyle birlikte ifade edilen konuları daha düzgün bir şekilde idrak etme yetisini de kazanırlar (Cüceloğlu, 1979).

İletişim gruplarının faydaları şu şekilde açıklanabilir:

➤ İletişim grubuna katılan kişi grup içinde düşündüklerini daha kolay bir şekilde dile getirir.

➤ Gruba katılan kişi duygu ve düşüncelerini dile getirdikten sonra grup üyelerinin vereceği reaksiyondan endişe duymaz.

➤ Gruba katılan kişinin grup üyelerine karşı saygılı davranması ve güven duyması kolaylaşır.

➤ Gruba katılan kişi bir yandan duygu ve düşüncelerini aktarma konusunda önemli mesafe kat ederken diğer yandan da diğer grup üyelerinin ifade ettiği duygu ve düşünceleri daha rahat bir şekilde anlar ve bu da iletişim yeteneğini geliştirir.

➤ Grupta bulunan üyeler hem etrafının onları nasıl değiştirdiğini hem de kendilerinin etrafı nasıl değiştirdiğinin bilincine varırlar.

➤ Grup üyelerinin ortaya konulan özgün düşünce ve olgular için davranış biçimleri olgunluk gösterir.

➤ Grupta yaşanan konuşmalarda oluşan münakaşalar geri bildirim ile farklı teknik ve taktik bilgilerin öğrenilmesi daha kolay olur.

➤ Bilim sayesinde ortaya konan özgün düşünceler ve tecrübeler sayesinde grup konuşmalarına katılan bireylerin grup haricindeki yaşantısı ve hareketleri de değişime uğrar. Sporcuların sosyalleşme sürecinde buna bağlı olarak artar.

➤ Sporcuların grup konuşmalarında uğraştığı spor dalıyla ilgili en ufak ayrıntıları dahi edinmiş olması sporcunun performansını arttırmasında önemli bir etken olur (Cüceloğlu, 1979).

Anlaşıldığı üzere, iletişim grupları hem takımın veya grubun sinerjisini arttırırken hem de bireyin ilgilendiği spor dalına özgü olan bilgi birikimini de arttırır. İletişim gruplarını sadece takım sporlarıyla özdeşleştirmemek gerekir. Grup oturumları sayesinde sporcular ilgilendikleri bireysel spor dalında daha yetkin hale gelmelerini ve sporcuların kendilerini rahat hissettikleri ortamlarda bulunmalarını da sağlar. İletişim gruplarına katılan sporcular karşılaştıkları problemleri çözebilmek için ortaklaşa hareket etme yetisi kazanır bu ortak yaklaşım sayesinde de kimi zaman problemler oluşmadan ortadan kalkmış olur (Cüceloğlu, 1979).

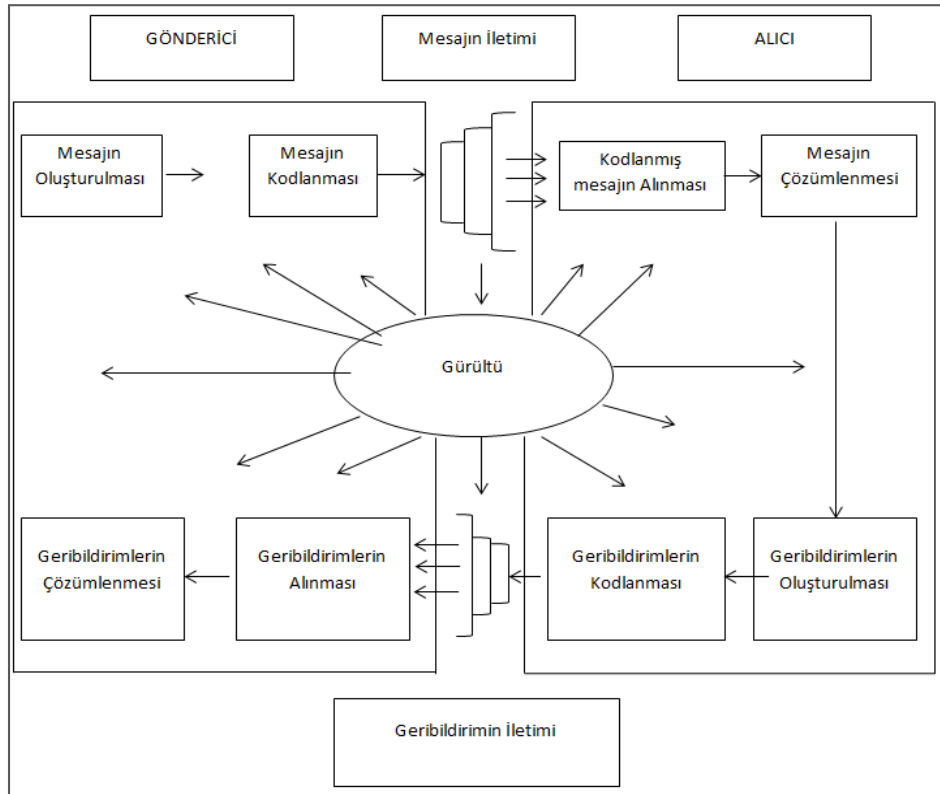
İletişim kurulurken yollanan duygu ve düşüncenin özümsemesini ve anlaşılması üç önemli etkene bağlıdır. Bu etkenler kurulan ilişkinin biçimi, bağlamı ve amacıdır. Sosyal ve günlük yaşantımızda toplum içindeki pozisyonumuz yollanan duygu ve düşüncenin anlaşılmasını kolaylaştıracağı gibi yaş, zaman ve yer etmenleri de pozitif ya da negatif yönde bunu etkiler. Sağlıklı, düzgün ve anlaşılabilir şekilde kurulan iletişimin devam ettirilmesinde ilişkinin amacı çok önemli bir unsur olarak görülmektedir. İletişim sürecinde iletinin sağlıklı bir şekilde yorumlanıp anlaşılması için iletiyi yollayan ve alan bireylerin benzer hedefler ve dürtülere sahip olması bu sürecin oluşmasını sağlayan ana unsurlar olarak görülmektedir (Baltaş ve Baltaş, 1999).

İnsanların karşılıklı olarak kurduğu iletişime tesir eden temel olgulardan biri de dönüttür. İletiyi alan bireyin iletiyi anlayıp anlamadığı ve iletilen mesajdan sonra bireyde oluşturduğu reaksiyon dönüt sayesinde anlaşılabilir. İletişimde oluşan dönütün nitelikli olması iletişimin sağlıklı şekilde ilerlemesini ve ilerleyeceği rotayı oluşturur. Bunun için iletiyi alan bireyin iletiyi çözümleyip anlamlandırması daha sonraki iletilerin yollanabilmesi adına dönüt vermesi önemli görülmektedir. Yapılan

dönütün mantık çerçevesi içinde olması kurulan iletişimin sağlığı açısından önemlidir (Baltaş ve Baltaş, 1999).

2.3. İletişim Modeli

Günümüzde iletişim modelini anlatmak için araştırmacıların öne sürdüğü birbirinden farklı birçok açıklama mevcuttur. Bu açıklamalardan Shannon ve Weaver'ın öne sürdüğü model en çok kabul göreni olmakla birlikte en sık kullanılan modellerden biridir.

Şekil 2.2. Shannon ve Weaver iletişim modeli

Yukarıda gösterilmiş olan Shannon ve Weaver'ın iletişim modeli şemasında dikkat edilmesi gereken iki ana öge vardır. Bunlar iletiyi gönderen ve iletiyi alandır. Şema dikkatli bir şekilde incelendiğinde iletişim sürecinde iletiyi yollayan kişinin iletiyi oluşturmuş, iletiyi kodlamış, iletiyi kanallar vasıtasıyla alıcıya göndermiş

olması gerekmektedir. İletiyi alan kişinin ise yollanan iletiyi alması, yorumlaması, idrak etmesiyle beraber dönüt oluşturması da gereklidir. İletişimin sağlıklı şekilde devam etmesi açısından bu çok önemlidir. İletişim genel olarak üç ana başlığa ayrılmıştır. İletişim kurma sürecinde bu başlıklar; düşünceyi oluşturup mesajları yollayan gönderici, mesajları alıp özümseyen alıcı, gönderici ve alıcı için iletişim kurmayı sağlayan iletişim kodlamasıdır. Kurulan iletişimde düşünceyi oluşturup gönderen kişiye kaynak, gönderilen düşüncenin iletilmesi istenen yere hedef kitle ve gönderilen mesaja da ileti denir (Oskay, 2005).

İnsanlar arasında iletişim kurulma sürecinde oluşan genel kanı; iletişimin, aşağıda bulunan maddelerin üçü veya fazlasını karşıladığı takdirde daha sağlıklı bir süreçten geçmesini ve sağlam bir iletişim kurulmasını sağlar.

- Düşünceyi oluşturup alıcıya iletilmesini sağlayan öge olan kaynak.
- Oluşan düşünce anlamına gelen öge ileti.
- Hedef kitle veya düşüncenin iletilmesi istenen öge alıcı.
- Düşüncenin iletilmesinde gönderici ve alıcı arasındaki öge kanal.
- Yollanan düşüncelerde göndericinin mesajı kodlaması, alıcının ise mesajı anlamlandırması.
- Alıcının iletilen mesaja tepkisi.
- Bu tepki sonrasında oluşması öngörülen sağlıklı bir dönüt (Tayfun, 2007).

İletişim modelinde bu sürecin oluşumunu sağlayan maddeler ilk olarak fiziksel özellikler ve durumlar göstermektedir. Bu maddeler kaynak, mesaj, kanal, alıcı kelimeleriyle özdeşleşmiştir. İletişim sürecinde yollanmak istenen iletinin kaynakta kodlanmasından sonra iletiyi alan bireyin bunu anlamlandırması gerekir. Bu süreç sonunda alıcı yollanan düşünceden etkilenmiş olur. Gönderilen mesajdan etkilenen birey, göndericiye pozitif ya da negatif bir yanıt verecektir. Bu yanıt dönüt (feedback) olarak açıklanır. Bunları sırasıyla açıklamak istersek:

a)Kaynak: İletişimin kurulması sürecinde anlatılmak istenen düşüncenin ve bilginin dahil olduğu imgeleri, alıcıya gönderilmesini sağlayan ve gönderme eyleminde bulunan kişidir. Kaynak iletişim sürecinde edinilen bilgileri dağıtan veya bilgi edinme amaçlı başvuru, bir olgu olmasının yanında insan faktörünü de göz

önünde bulundurduğumuzda bu bir insan ya da bir grup olabilir. Kaynak düşünceyi ileten ve mesajı veren olarak da açıklanabilir (Evliyaoğlu, 1987).

b)İleti: İletişim kurma sürecinde anlatımsal veya yazınsal bir şekilde aktarılan, anlam ve bilgi içeren beyanlardır. İletilerin alıcıda anlamlı şekilde değerlendirilmesinde bütün maddelerin değerlendirme sürecine etkisinin olduğu da düşünülmektedir (Tayfun, 2007).

c)Kodlama: Birey girdiği iletişimde iletmek istediği düşüncelerini anlatımsal ve yazınsal şekle getirmesi kodlama sayesinde olur. Mesajı gönderen kişinin iletmeye amaçladığı düşüncülerini alıcının kavrayabilmesi ve anlamlandırabilmesi, düşüncenin semboller vasıtasıyla kodlanıp iletilecek mesajın oluşturulmasıyla gerçekleşir. Göndericinin iletiyi kodlarken günlük hayatında yaşayarak edindiği deneyimler kodlamayı oluşturmasına tesir eder. Bireylerin kodlama sürecinde içerisinde olduğu sosyal durum bu iletilerin kodlanmasında kişiden kişiye değişen farklılıklar gösterebilir (Tutar ve Yılmaz, 2008).

d)Kanal: Gönderici tarafından kodlanmış iletinin alıcıya ulaşabilmesine olanak sağlar ve bu iki birim arasında yer alır. Örneğin mektup yazarak iletişim kurduğumuzda düşüncelerimizi yazarak belirtiriz. Göndericinin anlatmak istediği hislerini veya duygularını sadece okuyarak anlayabileceğimizden dolayı iletişim kurmayı rahatlatarak başka öğelerin farkına varamayız. Bunun aksine insanlarla fiziki iletişim içerisinde bulunmak aktarılmak istenen his ve duyguları anlamlandırabilmemiz için bize daha fazla imkan sağlar. Bu yüzden kurulan iletişimde ne kadar çok kanal olursa o kadar çok etki olur diyebiliriz (Çağlar ve Kılıç, 2008).

e)Alıcı: İletilerde mevcut olan semboller veya işaretler alıcı tarafından anlamlandırılır. Karşılıklı kurulan iletişimin yönünü alıcı belirler. İletişimi keser ya da devam etmesini sağlar. Kurulan iletişim süresi alıcı iletiyi anlamlandırana kadar devam eder. Bu yüzden iletişimin sağlıklı şekilde yürütülebilmesi için alıcının üstüne düşen sorumluluk çok önemlidir (Tutar ve Yılmaz, 2008).

f)Geribildirim (Dönüt): İleti, alıcı tarafından anlamlandırılmasından sonra göndericiye verdiği tepkidir. Genel olarak anlatmak istersek etkiye bir uyarıcıya verilen cevap ya da herhangi bir etkiye karşı verdiği tepkidir. Göndericiye verilen olumlu veya olumsuz bu geri dönüş feedback (geribildirim) denir (Evliyaoğlu, 1987).

2.4. İletişim Türleri

İnsanlar iletişim halinde oldukça kurulan iletişimlerini sınıflandırmak için birçok yazar farklı iletişim türlerini inceleyip çalışmalar yapmıştır. Bunları genel olarak bir çatı altında toplamaya çalışırsak; genel iletişim, odak iletişim, açıklımlı iletişim, engelli iletişim, tıkanık iletişim, kitle iletişimi, örgüt içi iletişim, kişiler arası iletişim ve kişi içi iletişim olarak sıralayabiliriz (Baltaş ve Baltaş, 1992).

2.4.1. Genel İletişim

İletişim kurma sürecinde duygu ve düşüncelerini anlatmak isteyen göndericinin (kaynak) bir topluluk karşısında bunu gerçekleştirmesidir. Genel iletişim bir obje vasıtasıyla oluşursa buna medyatik iletişim, direkt şekilde kurulan iletişime ise yüz yüze iletişim olarak açıklanır (Baltaş ve Baltaş, 1992).

2.4.2. Odak İletişim

Gönderici tarafından oluşturulan düşünceleri alıcıya anlatımsal şekilde göndermesine denir. Odak iletişim, hem göndericinin gönderici olarak kalmasıyla hem de alıcının mesajı aldıktan sonra yaptığı feedback ile gönderici pozisyonuna geçmesiyle devam edebilir (Baltaş ve Baltaş, 1992).

2.4.3. Açılımlı İletişim

Açılımlı iletişim türünde önemli olan şey göndericinin iletmek istediği düşünceleri alıcıya anlatabilmesi, alıcının ise bu anlatılan düşünceleri anlayabilmesi olduğu için bu iletişim karşılıklı olarak devam eder (Baltaş ve Baltaş, 1992).

2.4.4. Engelli İletişim

Bu iletişim türünde düşünceyi oluşturup iletişime başlayan gönderici yansıtmak istediği mesajı yollamakla yetinmeyip bu mesaja düşüncelerini oluşturma sürecinde etkisinde kaldığı durumları ve konuları da yansıtabilir. Böyle bir olayda mesajı alan kişi mesajın ana temasını anlamakta zorluk yaşayıp anlatılmak istenen olguyu gözden kaçırmaya sebep olabilir (Baltaş ve Baltaş, 1992).

2.4.5. Tıkanık İletişim

İletişim sürecinde düşünceyi oluşturan gönderici iletiyi kodladıktan sonra alıcıya yollar fakat alıcı iletişim kurmayı reddedip bu iletileri görmezden gelirse tıkanık iletişim süreci başlamış olur (Baltaş ve Baltaş, 1992).

2.4.6. Kitle İletişimi

Alanında yeterlilik kazanmış oluşumların yaygın, farklı türden ve ayırt edilebilen seyircilere gazeteler, radyolar, televizyonlar aracılığıyla duygu ve düşüncelerini iletmeye girişimleridir. Kitle iletişimini basit bir şekilde anlatmak istersek duygu ve düşüncelerini yansıtmak isteyen bir grubun kalabalık insan zümrelerine bu düşüncelerini aktarması ve karşısındaki topluluğunda bunu anlamlandırma sürecidir. Bu iletişim türünde duygu ve düşünceleri oluşturduktan sonra bunu iletmek isteyen gönderici ile alıcılar arasında fiziksel bir iletişim gerçekleşmez. Birçok gazete, dergi, film, belgesel, radyo ve televizyonda alıcı kitleye ulaşabilmek için çeşitli platformlar kurulur ve bu platformlar aracılığı ile

gönderilmek istenen ileti geniş çaptaki kitlelere ulaşmış olur. Bundan dolayı bu iletişim türünde alıcıdan yapılan geri bildirimler gecikmeli veya hiç olmadığından dolayı karşılıklı iletişim kurulması beklenmez (Cüceloğlu, 2006).

Kitle iletişimi günümüz toplumlarında teknoloji sayesinde birçok insana ulaşabilmekte bu yüzden bu mesajların neredeki ve hangi insanlara iletildiğini anlayabilmek zor olmaktadır. Mesajların bu kadar geniş alanlarda topluma iletilmesi toplumda hem mutlak bir şekilde değişimlere sebep olabilir hem de insanların sosyal hayatlarına etkide bulunabilir. İnsanların kitle iletişimden kaynaklı toplum içerisindeki misyonlarında, rollerinde ve düşüncelerinde farklılaşmalar olabilir. Buna bir örnek vermek istersek kadınlara verilen seçme seçilme hakkı sayesinde kadınlar siyasete girmiş ülkenin yönetilmesinde etkin olabilme şansını elde etmiştir. Toplumda oluşan genel tabuların belli bir zaman sonunda yıkılması, kadının bundan sonraki sosyal statülerinde zamanla gerçekleşecek değişimlere de sebep olmaya devam edecektir. Bu yüzden kitle iletişimi ülkemiz gibi değişen ve gelişen toplumlar için insanlara farklı statüler kazandırmada önemli bir yol olarak görülmektedir (Cüceloğlu, 2006).

2.4.7. Örgüt İçi İletişim

Oluşturulan müşterek amaçlar için toplanmış grubun bir düzen çerçevesinde bu amaçlara ulaşabilmesi için iş dağılımı etkinliklerinin eş güdümsel olarak gerçekleştirilmesidir. Hiyerarşik bir çerçevede sorumluluklarını gerçekleştirmek isteyen insanların izlediği yoldur. Bu açıklamadan örgüt içi iletişimin ne anlama geldiğini anlayabiliriz (Işık, 2000).

2.4.8. Kişi İçi İletişim

İnsanlar sosyal hayatlarında başlarına gelen olayların etkilerini çözümlemesi, günlük hayatlarını idam ettirebilmek için neye gereksinim duyduğunu idrak edebilmesi, yaşadıkları olaylara karşı sevinç ya da üzüntü duyabilmesi kendi iç dünyasında kendisiyle yaptığı hesaplaşma sayesinde gerçekleşir. Bunun sonucunda

insanın kendini yorumlayabilme sürecinden sonra kişi içi iletişim dediğimiz iletişim türü oluşur (Işık, 2000).

2.4.9. Kişiler Arası İletişim

İnsanların karşılıklı olarak gerçekleştirdiği ve iletişim kurma sürecinde hem alıcının hem de göndericinin insan olduğu iletişim türü olarak açıklayabiliriz (Işık, 2000).

2.5. İletişim Becerisi

İletişim becerisi insan hayatında edindiği birçok becerinin yapı taşıdır. Anlatımsal özellikleri taşıyan ya da taşımayan iletilere hassasiyet göstererek, bilinçli şekilde dinleme ve bilinçli şekilde anlatılana tepki verme süreci olarak açıklanabilir. İnsanlar günlük hayatlarında yaşadığı olaylar karşısında izlenimlerini ve bu olayları etüt etmeyi, tahkik etmeyi ve objektif bir pencereden bakıp resmin bütünü görmesini sağlar. Bu özellikleri edinmiş bir insan karşılaştığı olaylarda herhangi bir ihtar, tenkite ve yakınma durumlarına karşı birden fazla objektif pencerede bakarak olaylara yön verme yetisine ulaşabilirler (Özer, 2006).

Kişiler sağlıklı ve kendilerini tatmin edici kurulan iletişimler sayesinde daha mutlu olurlar. Pozitif şekilde kurulan iletişimlerin nasıl kurulduğunu bilmeleri ve öğrenmeleri kişiye oldukça fazla fayda sağlar. Sosyal becerilerin bir parçası olarak iletişim becerisini tanımlayabiliriz. Sosyal becerileri tanımlamak istersek insanların diğer insanlara karşı olumlu tutumlarını içeren, negatif tavırlarla karşılaşmamasını sağlayan ve sosyal yaşantılarında insanlar tarafından benimsenmiş davranışlarını içeren edinilmiş tavırlardır. Sosyal beceriler iletişim sürecinde insanlar arasında ara bulucu olarak görülmelerinin yanında insanların amaçlarına hizmet ederler. Bireylerin yaşantılarına göre değişkenlik gösterebilirler. Ayırt edilebilir tavırları kognitif öğeleri barındırır (Deniz, 2003).

İnsanlar etkili iletişim kurabilme becerilerine sahip olmaları, karşılıklı görüşmelerinde rahat olmalarıyla gerçekleşir. Bu rahatlığı sağlayabilmek için uyulması gereken bazı maddeler söz konusudur. Bu maddeler;

➤ İletişim kurulma sürecinde düşünceyi anlatan gönderici ile alıcı arasında karakteristik farklılıklar olduğunu idrak etmek gerekir.

➤ Kurulan iletişimde karşıya iletilmek istenen düşünce ne olursa olsun önemli olan olgunun insan olduğunun farkına varmak gerekir.

➤ Kurulan iletişimde düşünce aktarımı sırasında veya aktarılan düşüncenin dönütünü verme sürecinde bireyler birbirine karşı saygılı olmalıdır.

➤ İnsanlar sosyal yaşantılarında aldığı kararlarda özgür olduğunun bilinmesi ve bu kararları alma yetisine sahip olduğunun farkına varılması gerekir.

➤ Kurulan iletişimde düşüncelerin aktarılması sürecinde insanlara dayatma yapılmaması gerektiğini ve iletişimin devam ettirilmesinde karşıdaki bireyin isteğinin olup olmadığına dikkat etmek gerekir.

➤ Kurulan iletişimde karşıımızdaki bireyi olduğu gibi kabul etmemiz gerekir ve iletişimde paylaşılanların iletişim kurulan kişilerin dışına çıkmayacağına dikkat edilmesi gerekir.

Sosyal yaşantılarımızda yukarıda sıralanan bu maddeleri ne kadar uygulamak istesek de sürekli şekilde uygulayamadığımız zamanlar da olabilir fakat samimi olarak kurduğumuz münasebetlerde bunlara dikkat ederek iletişimi kurmak her zaman faydalı olacaktır (Korkut, 2004).

İletişim becerisi ilk olarak karşıımızdaki insanı dinleyerek oluşur. Dinleme yetisi basit bir olgu olarak insanlar arasında konuşulmaktadır ama iletişim sürecinde karşıımızdakini sağlıklı şekilde dinlememek veya dinliyor izlenimi verip dinlememek oluşan birçok problemin ana kaynağı olarak görülmektedir. Karşıımızdaki insanı dinlemek onun ne anlattığını işitmek değildir karşıımızdakini dinlemek dile getirilen düşüncelerle ne anlatılmak istendiğinin farkına varmaktır (Egan, 1994).

Sağlıklı bir dinleyicide olması gereken 4 özellikler şu şekilde sıralanabilir:

➤ İletişim sürecinde düşüncelerini anlatan kişiye anlatımı sırasında müdahale etmeden, konuşmasını bitirene kadar usturuplu bir şekilde oturup dinlemek gerekir.

➤ Düşüncelerini anlatan kişiyi can kulağıyla dinleyip düşüncelerinin ne anlattığının farkına varmaya çalışması gerekir.

➤ Anlatılan düşüncelerin neden anlatıldığını ve neden bu düşüncelerin bize anlatıldığının muhakemesini yaparak karşımızdaki insanın amacının farkına varmak gerekir.

➤ Düşüncelerini anlatan kişiye ön yargısız şekilde yaklaşmak ve onu olduğu gibi kabullenerek ona karşı dürüst bir şekilde yaklaşmak gerekir (Egan, 1994).

Günlük yaşantımızda birçok şeyi duyarız fakat bu duyduklarımız konuşulanları anladığımızı, çözümlediğimizi veya dinlediğimizi göstermez. Duyma ile dinleme arasındaki farkı ayırt edebilmemiz için bazı basamaklar vardır. Bu basamaklar sayesinde insan karşısındakini daha sağlıklı şekilde dinleme fırsatını yakalar. Anlatılan bu basamakları şu şekilde sıralayabiliriz:

Mesaj Alma: Karşılıklı olarak iletişim kurulması göndericinin düşüncelerini oluşturduktan sonra mesaj olarak yollaması ve alıcının da bunu alması ve idrak etmesiyle oluşur. Bütün bu iletiler anlatımsal olarak veya olmayarak gerçekleşebilir. Dinleyicinin;

➤ İletişim sürecinde anlatımsal olarak veya olmayarak yollanan iletilerin ne anlatmaya çalıştığını fark etmesi gerekir.

➤ İletişim kurulurken anlatılanı sağlıklı şekilde anlayabilmek için iletişim sırasında dikkatimizi dağıtacak olaylardan kaçınması gerekir.

➤ Düşünceler anlatıldıktan sonra ne cevap vereceğini değil de düşünceler anlatılırken neler söyleyeceğine özen göstermesi gerekir.

➤ Ve belki bu maddelerden en önemlisi olarak da düşüncelerini dile getiren anlatıcıya hiçbir şekilde müdahale etmeyip karşısındakinin anlatımını bozacak tutumlardan uzak kalması gerekir (Devito, 2013).

Anlama: İletişim sürecinde göndericinin oluşturduğu düşünceleri alıcının algılayabilme ve anlamlandırabilmesidir. Alıcının dile getirilen düşünceleri sağlıklı bir şekilde algılayabilmesinin yolu bazı aşamaları yerine getirmesiyle olur bunlar:

➤ Göndericinin dile getirdiği düşünceleri kendi hayat tecrübeleriyle bağdaştırıp anlatılanı buna göre değerlendirmesi gerekir.

➤ Konuşmacının anlatmak istediği temayı ve maksadı tarafsız şekilde anlamlandırması gerekir.

➤ Konuşmacının anlatmaya çalıştığı düşünceleri netleştirebilmek için alıcı, anlatıcıya sorular sorarak bu konuda ona yardım etmesi gerekir.

➤ Alıcı anlatılanı dinledikten sonra kendi düşüncelerini içeren dönütleri göndericiye aktarması sağlıklı iletişime geçilmesine olanak sağlar (Devito, 2013).

Hatırlama: Alıcı gönderilen iletiyi anlamlandırdıktan sonra hafızasında bu iletiyi tutmaya devam eder. Alıcının iletileri aklında tutabilmesine dinlerken ki ilgi ve alakasıyla anlatılanları kısa notlar şeklinde kağıda aktarması hatırlamaya fayda sağlamaktadır. Hatırlamayı basite indirgemek istersek:

➤ Anlatılan mesajın kayda değer yerlerine ve kazanımlı noktalarına dikkat kesilmek gerekir.

➤ Yapılan konuşmalardan etkilenmeden iletiyi ham haliyle zihinde barındırmak gerekir.

➤ Hayatımızdaki özel günlerin tarihleri, telefon numaraları gibi çabuk hafızadan çıkan olguları sürekli şekilde dile getirmek ve konuşmak hatırlaya yardımcı olan etmenlerdir (Devito, 2013).

Değerlendirme: İletişim sürecinde duygu ve düşüncelerini dile getiren anlatıcının alıcı tarafından fiziksel yönlerini veya anlatımlarının maksadını yorumlama çabasına denir. Genellikle bu sürecin farkında olunarak yapıldığı düşünülmektedir ancak bu süreç istemsiz şekilde gerçekleşen bir durumdur. İletişim sürecini sağlıklı bir şekilde devam ettirilmesi için bazı noktalara özen göstermemiz gerekir bunlar ise:

➤ Karşımızdaki bireyin anlatmak istediği düşüncenin ne anlama geldiğini tam olarak kavrayıncaya dek sözünü kesmemeliyiz.

➤ Karşımızdaki bireyin anlatımındaki maksadını ve hislerini soru sorarak değerlendirmeliyiz.

➤ Karşımızdaki bireyin fark edilebilen özelliklerinin, hislerinin ve çabalarının farkında olarak değerlendirmede bulunmalıyız.

➤ Karşımızdaki bireyin anlatımlarını dikkatli bir şekilde dinledikten sonra tarafsız şekilde değerlendirmede bulunmalıyız (Devito, 2013).

Tepki Verme: Bu süreç iletişimde iki yolla gerçekleşir. Bunlardan ilki; anlatıcı düşüncelerini dile getirirken araya girerek düzeltme ya da ekleme mahiyetinde olur. İkincisi ise anlatıcının düşüncelerini dile getirmesini sonlandırdıktan sonra alıcı bu konudaki değerlendirmesini yaparak olaya müdahil olur. Anlatıcı iletişimini devam ettirirken alıcı tarafında oluşan reaksiyonlar, sözlü iletilerin yanı sıra vücut diliyle de anlatıcıda dinlendiği hissini oluşturmaktadır. Bununla birlikte anlatıcı düşüncelerini dile getirdiği sırada, durup anlattığı düşüncelerin doğruluğunu teyit etmek için az ve öz reaksiyonlar gösterilerek iletişime devam etmesi sağlanmalıdır. Anlatıcıya reaksiyon gösterirken yapılabilecek olanlar kısaca;

- Anlatıcı anlatımına devam ederken, ona doğrulayıcı iletilerle dayanak olunmalıdır.
- Anlatıcının bahsettiği düşüncenin bitimindeki tümcenin anlamını bozmadan değişik sözcüklerle tekrar dile getirilebilir.
- Alıcı dönütündeki düşüncelerini ben dilinde aktarmalıdır.
- En nihayetinde de karşımızdaki anlatıcıya samimi düşüncelerimizi yansıttığımız hissettirilmelidir (Devito, 2013).

İletişim sırasında anlatımsal tepki göstermek de etkili iletişim becerilerinden önemli bir tanesidir. İletişim dilinde kullanılan ‘ben’ merkezli anlatım ve değerlendirme iletişimin sağlıklı bir şekilde devam etmesi için bir hayli önem taşımaktadır. Ben merkezli anlatım, yaşanan olayların insanlara yansımada ne denli etkilendiklerini anlamamızda yardımcı olur. İnsanların samimi hislerini görmemize sağlamakla beraber iletişime kesinlikle zarar vermez. Ben merkezli anlatıma tamamen zıt bir şekilde oluşan anlatım şekli ise sen merkezli anlatım şeklindedir. İnsanları negatif yönde etkileyen, ortada herhangi bir şey yok iken kendini müdafaa etmeye zorlayan, itham ettirici ve insanları ayırt etmeye yönelik bir anlatım şeklindedir. Ben merkezli anlatım şekli yukarıda anlatılan tüm negatif özellikleri tam tersi bir şekilde pozitif olarak hissettirir. Ben merkezli anlatımla yaklaşılacak bir insan diğer insanları da önemsemeye başlar ve karşılaşılan negatif durumlarda ne denli etkilendiğini belirtmesi yoluyla duygu ve düşüncelerini daha rahat bir şekilde iletme şansı yakalar (Gordon, 2004).

2.6. İletişim Engelleri

İletinin, iletişim kurduğumuz kişiye yollanmasını ve kişi tarafından idrak edilmesine negatif yönde tesir eden faktörlerin tümüdür. Karşılıklı iletişimi engelleyen faktörler, iletişime kurmaya başlayan iki ayrı birey ya da gruptan bir tarafın iletişime neden girildiğini çözememiş olması, akli ve fiziksel engelinin olması, hayatını devam ettirecek temel ihtiyaçlarını elde edememesi, yetişme çağından bu zamana kadar gerekli olan ilgi, alaka, saygı ve sevgiyi tatmamış olması, geleceğe dönük kaygılarının olması, iletişim kuran kişilerin birbirine karşı itimatlarının olmaması, gürültülü ve insanca yoğun ortamlar gibi faktörler de iletişimin engellenmesine sebep olabilir (Gordon, 2004).

Karşılıklı kurulan iletişimin insanlara etkilemesini, kurulan bu bağın yoğun, tatmin edici ve manalı olmasını engelleyen bazı etmenler vardır. Bu etmenler iletişim kuran kişilerce ehemmiyetini gözden kaçırmaları, nasıl ki su hayatımızın en temel ihtiyacı ise iletişimde hayatımızı devam ettirmemizde zaruri bir ihtiyaç olduğunun farkına varamamaları ve belki de bunlardan en önemlisi olarak da etkili iletişim kurma becerilerinden yoksun olmaları olarak açıklanabilir (Tutar ve Yılmaz, 2008).

İletişimin Yapıcı Engelleri: İletişim sürecinde karşılaşılan engeller trafik lambalarını çağrıştırmaktadır. Öyle ki bir trafik lambası kazaları engellemek ve bir düzen oluşturmak için dikilir. İletişim süreçlerinde de yanlışları engellemek için trafik lambalarının işleyişine benzeyen önlemler vardır. Sosyal yaşantımızda formel ve enformel kurallar yapıcı engellere örnek olarak gösterilebilir (Tutar ve Yılmaz, 2008).

İletişimin Bozucu Engelleri: Sağlıklı bir iletişim kurmayı engelleyen birbirinden farklı bozucu engeller bulunmaktadır. İletişimi etkileyen bu engeller tutarsız olmak, güven problemi yaşamak, gönülsüz davranmak, sağlıklı dinleme yetisinden yoksun olmak, öğrenilemeyecek kadar bilgi barındırarak konuya karşı isteksizleşmek gibi birçok engel bulunmaktadır (Tutar ve Yılmaz, 2008).

Başarılı bir şekilde kurulan iletişimde anlatılan düşüncenin barındırdığı anlamı özümsemek için belli bir süre gerekmektedir. Geçen bu süre içinde iletişimde

bulunan insanlar birbirlerine karşı net ve objektif olduğu sürece iletişim engelsiz şekilde devam eder. Bu netliği belirsizleştiren bazı olgular vardır. Bunlar:

➤ Kişinin hayatı boyunca aldığı eğitimin vermeyi düşündüğü ileti için yeterli olmaması. Kısacası bilgisi dahilinde olmayan konularda yorum yapması.

➤ İletinin alıcıya anlatımı sırasında, alıcının ciddi bir konu anlatımına yeterli ciddiyeti vermemesi, tam tersi olarak neşeli bir anlatımda ise birden ciddileşerek anlatıma zarar vermesi.

➤ Anlatılmaya çalışılan ileti, alıcı tarafından reel ya da sanal tehditlere karşı sadece müdafaa amacıyla kullanılması olarak açıklayabiliriz (Başer, 1998).

Sağlıklı bir iletişim toplum ilişkilerinden ayrılmaz bir bütün olarak düşünülür. Bu yüzden insanlar iletişim kurulmasını engelleyen faktörler üzerine ve onları ortadan kaldırmak için daha fazla çaba sarf etmelidir. İletişim sürecinde yollanan mesajın hitap ettiği insan veya grubu dört ayrı başlık altında toplayabiliriz.

➤ Tesir edilmesi amaçlanan alıcılar; yollanan iletilerin sadece bu kişiler için oluşturulduğu bilinmektedir.

➤ Tesir edilmesi amaçlanmayan alıcılar; yollanan iletilerin tesir etmesi kesinlikle beklenmemiş olan kişilerdir.

➤ İletilerle alakadar olan alıcılar; yollanan iletiler ile ilgili düşünceleri önem kazanabilecek olan kişilerdir.

➤ İletilerle alakası olmayan alıcılar; yollanan iletiler ile ilgili düşünceleri önemsiz olan kişilerdir (Ertekin, 2002).

2.7. Sporda İletişim

Spor, değişik uluslardan gelen kişilerin bir organizasyon sayesinde bireysel ya da grup halinde toplanıp profesyonel müsabakalar veya amatörce yaptığı, kendilerini geliştirmelerine fayda sağlayan ve sürekli iletişim halinde oldukları en önemli yaşamsal ihtiyaçlardan biri olarak düşünülmektedir. Bununla birlikte spor, hazırlanma süreci boyunca veya müsabaka sırasında insanın vücudunu tanımasını ve vücut dilini etkili şekilde kullanabilmesine de olanak sağlar (Çamlıyer, 2001).

İnsanlar doğduğu günden öldüğü güne kadar sürekli hareket halindedir. Bunun sayesinde vücudunda oluşan değişimleri daha iyi tanıma ve kendini anlamlandırma sürecine katkı sağlar. Spor ve sporsal etkinlikler, insanın hırs, istek ve güdülerini en net şekilde gösterebildiği platformlar olarak dikkat çekmektedir. İnsanların becerilerine ve özelliklerine fayda sağlayan sporsal etkinlikler özgüven oluşturarak insanda başaracağım, başarabilirim, başarabiliyorum hissini yaşamasına imkan sağlar. Bu yüzden ki sporsal etkinlikler insanı ruhani ve fiziki olarak tatmin etmeyi, farklı durumları yaşatıp tecrübe etme olanağını sağlar. Spor, insan kişiliğinin sağlıklı olmasını sağladığı için farklı türde birçok sporsal etkinlik gelecek nesillerin sağlıklı yetişmesinde de büyük bir etkidir. İnsanların ayırt edilebilen kabiliyetlerini başarılı şekilde oluşan ve devam eden beden eğitimi ve spor yüksekokulları eğitim öğretim bölümlerinde eğitim alması yoluyla daha başarılı bireylere dönüşebilmesi de mümkündür (Çamlıyer, 2001).

Spor günümüzde inanılmaz imkanlara sahip olan, sürekli gelişmeye devam eden, tüm ülkelerde geniş bir izlenme ağı olan ve devasa yatırımların yapıldığı bir olgu olarak görülmektedir. Günümüze kadar gelen 60 yıllık süre boyunca teknolojinin gelişmesiyle beraber sporla ilgili kurumların, sporda kullanılan alet edevatların, spor yapılan sahaların, profesyonel olarak ya da amatörce spor yapanların sağlıklı bir şekilde gelişmesi sporu hem sanayi olarak hem de bir bilim olarak büyümesine katkı sağlamıştır (Argan ve Katırcı, 2002).

2.8. Sporda İletişim Grupları

Sürekli bir şekilde paylaşılan durum, düşünce veya tecrübeler için toplanmış kişiler topluluğuna iletişim grubu denir. Oluşan gruplarda hiyerarşik olarak veya olmayarak devam eden bir iletişim söz konusudur. Gruptaki bu iletişimin rastgele kişilerden edinilen bilgilere göre devam etmesinin yanı sıra grubun başkanının inisiyatifine bırakılarak da yönetilebilir. Önemli olan kurulan iletişimin gruba fayda sağlamasıdır. Zaten grubun sinerjisini de kurulan bu iletişimin sağlıklı ve faydalı olması oluşturur. Bilhassa spor kulüpleri harici veya harici olmayan birçok iç ve dış etmenlerle mücadele etmektedir. Bu olumsuz etmenler sayesinde grup sinerjisi ve performansı negatif yönde etkilenmektedir (Başer, 1998).

Grup içerisinde ki insanlar fikir, düşünce, karakter vs. bakımından farklı olabilir ve grup içerisinde alınan bir karardan dolayı oluşan bir halk tepkisi durumunda, üyeler alınan kararı uygulamayabilirler. Zaten iletişim grubunun ehemmiyeti de burada ortaya çıkmaktadır. Sağlıklı bir iletişim grubu sayesinde alınan yanlış kararı fark edip, değiştirip ve yeni fikirler oluşturulması yoluyla grup uyumu tekrardan oluşturulabilir (Başer, 1998).

Başarının artması, grup sinerjisi oluşturulması ve sağlıklı iletişim kurulması için yapılan grup toplantıları üç önemli durumu geliştirmek için yapılır. Birincisi; grup içerisinde ki her insan için farklı şekilde etki eder ve başarımlarını arttıracak şekilde etki eder. İkincisi; gruptaki insanların ilgilendikleri spor branşına özgü bilgi ve birikimleri arttırarak başarımlarını yükseltir. Üçüncüsü; grup oturumlarını pozitif olarak arttırarak grubun sinerjisini ve başarımlarını artırır. Aşağıdaki üç sürecin oluşması önemlidir.

- Olayları ayırt edecek seviyeye gelmek.
- Olayları farklı yönlerini görmeye çalışmak
- Cesaretli olup yeniliklere açık olmak, risk almak (Başer, 1998).

2.9. Sporda İletişimin Boyutları

Spor etkinliklerinde antrenörlerin ve sporcuların kurduğu iletişim farklı maddeler halinde sürekli olarak incelemeler içerisinde olmuştur. Bu maddeler;

- Sağlıklı iletişim antrenörlerin sahip olduğu en etkili becerilerden biridir.
- Antrenör ile sporcu arasında gerçekleşen iletişim çok kompleks bir yapıda olup, kişiye özel ve çok boyutlu şekilde devam eder.
- Antrenörler sporcularının daha iyi öğreneceği ve eğitim vereceği yeri büyük bir titizlikle seçmelidir (Weinberg ve Gould, 1995).

Spor etkinliklerinde kurulan iletişimin daha faydalı olabilmesi için bazı önemli kurallar vardır. Bunlar;

- İletişim süreci boyunca her zaman dürüst davranmak.
- Hataları savunmamak, sağlıklı bir şekilde karşımızdakini dinlemek ve karşımızdaki insana değer vermek.

- Düşündüklerimiz ve yaptıklarımızın birbiriyle örtüşmesi.
- İletişim kurduğumuz kişiye karşı kinayeli ve dalga geçerek yaklaşılması.
- Karşımızdaki insanın herhangi bir olaya karşısında verdiği tepkide, onun yerine kendimizi koyup bu şekilde muhakeme etmek.
- Karşılıklı ilişkilerde, eleştirinin kişiye özel olarak değil de bulunan davranışlara yönelik olması gerekir.
- Anlatımsal iletişim türlerinin bilincinde olmak.
- Sporsal öğretileri öğrenme.
- Grupta bulunan her kişiyle eşit şekilde ve mesafede olma.
- İletişim süreci boyunca istekli ve kararlı olmak (Anshel, 1994).

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Veri Toplama Araçları

Yapılan çalışmada Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin iletişim becerisi düzeylerini incelemek amacıyla Korkut (1996) tarafından geliştirilmiş olan İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği (İBDÖ) kullanılmıştır. Ayrıca Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin demografik özelliklerini saptamak amacıyla da araştırmacı tarafından hazırlanmış olan Bireysel Bilgi Formundan faydalanılmıştır.

3.2. İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği

Çalışmada veri toplamak için Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilere Korkut (1996) tarafından hazırlanmış olan “İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği” kullanılmıştır. Korkut tarafından ilk olarak lisede öğrenim gören öğrenciler için hazırlanmış ve daha sonrasında üniversitede öğrenim gören öğrencilerle birlikte altmış bir yetişkin bireye uygulanmıştır. İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği beşli likert yapıdan oluşan bir ölçektir. 25 farklı maddeyi içeren bir yapıdadır. Yönergenin de mevcut olduğu formda “ (5) her zaman, (4) sıklıkla, (3) bazen, (2) nadiren, (1) hiçbir zaman” şeklindeki seçenekler bulunmaktadır. Tersine maddelerin bulunmadığı ölçek için yüksek puanın anlamı, ankete katılan öğrencilerin iletişim becerisi düzeylerini pozitif yönde değerlendirme yaptıklarının işaretidir.

İBDÖ'nin geçerlilik ve güvenilirlik çalışmasını 14-17 yaş aralığında olan 126 öğrenci ile yapmıştır. Ölçeğin maddelerinin yapı geçerliğini, diğer bir deyişle çok boyutlu olup olmadığını anlayabilmek amacıyla temel bileşenler faktör analizi

yapılmıştır. Dönüştürülmeden yapılan analiz sonucunda maddeler öz değerleri 1.00'in üstünde olan dokuz faktöre yayılmış, ancak son beş faktöre çok az sayıda madde girmiştir. Birinci faktörün öz değerinin 4.37; ikinci ve diğer faktörlerin öz değerlerinin ise sırasıyla 1.91; 1.77; 1.56; 1.37; 1.27; 1.18; 1.13; 1.08 olduğu görülmüştür. Elde edilen faktör yığılmalarının birbirinden çok farklı olmaması ölçeğin tek boyutluluk için tek faktör yapısını gösterdiği biçiminde yorumlanmıştır (Korkut, 2004).

Ölçeğin Korkut (1997) tarafından üniversitede okuyan 58 öğrenci ve 61 yetişkinle yapılan iki geçerlik çalışmasında benzer ölçekler kullanılmıştır. Bu çalışmada ölçeğin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0.86 olarak bulunmuştur.

3.3. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından oluşturulan Kişisel Bilgi Formu öğrencilerin sosyo-demografik özelliklerini tespit etmek için kullanılmıştır. Kişisel Bilgi Formunun içinde Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin cinsiyet, yaş, okuduğu bölüm, sınıf düzeyi, bir spor dalıyla sürekli olarak ilgilenip ilgilenmediği, yetiştiği yer, mezun olduğu lise türü ve bölümü, annelerinin ve babalarının eğitim düzeyi, annelerinin ve babalarının mesleği, kaç kardeş oldukları ve ailelerinin gelir düzeyleri ile alakalı bilgi alıcı sorular bulunmaktadır.

3.4. Çalışmanın Yöntemi

Bu çalışmada, Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilerin iletişim becerisi düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır.

3.5. Çalışmanın Evreni ve Örneklemi

Çalışma evrenini Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören öğrenciler içermektedir. Çalışmanın örneklem grubunu ise Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunun 1., 2., 3., 4., sınıflarında öğrenim gören öğrenciler içermektedir. Araştırma 172'si (%42,4) bayan ve 234'ü (57,6) erkek öğrencinin katıldığı toplam 406 öğrenci ile tamamlanmıştır.

3.6. Verilerin Toplanma Süreci

Araştırmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gören öğrencilere İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği ve Bireysel Bilgi Formu öğrencilerin final sınavlarında dağıtılıp, anket uygulaması yapılmadan önce yönergeyle birlikte anlatımsal bir açıklama yapılarak uygulanmıştır. Anketler uygulanmadan önce dersin öğretim üyesinden izin alınarak yapılmıştır. 428 bayan ve erkek öğrenci çalışmaya katılmıştır. Fakat anketler istatistiksel olarak değerlendirilmeden önce 22 öğrencinin veri toplama araçlarına ters düşecek şekilde yanıtı yapmış ve bu anketler değerlendirme dışında bırakılmıştır. Verilerin elde edilmesi için SPSS 20 paket programından faydalanılmıştır.

3.7. Verilerin İstatistiksel Olarak Analiz Edilmesi

Araştırma sonuçları betimsel istatistikler şeklinde sunulmuş ve sonrasında bölümlerin ortalama puanları bakımından farklılık yaratıp yaratmadığına ilişkin yorum yapılabilmesi için ANOVA (varyans analizi) ile 't' testi istatistiksel analiz metotları uygulanmıştır. İstatistiksel testlerde anlamlılık düzeyi 0,05 olarak alınmıştır. Ölçeklerden elde edilen ortalama puanların yorumlanması, 1.00- 1.80 çok düşük, 1.81-2.60 düşük, 2.61-3.40 orta, 3.41-4.20 yüksek, 4.21-5.00 çok yüksek şeklinde puan aralıklarına göre yapılmıştır.

4. BULGULAR

Bu bölümde çalışmaya dahil olan öğrencilerin tanımlayıcı bilgileri ile iletişim beceri düzeyleri tablolar halinde verilmiştir.

4.1. Çalışmaya Dahil Olan Öğrencilerin Tanımlayıcı Bilgileri

Tablo 4.1. Çalışmaya katılan öğrencilerin “cinsiyet” değişkenine göre dağılımları.

Cinsiyet	N	%
Bayan	172	42,4
Erkek	234	57,6
Toplam	406	100

Tablo 4.1’de, çalışmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin cinsiyet değişkenine göre dağılımı gösterilmiştir. Buna göre; bu çalışmaya katılan öğrencilerin 172 (%42,4)’sinin bayan ve 234(%57,6)’ünün erkek olarak dağılım gösterdiği görülmektedir.

Tablo 4.2. Çalışmaya katılan öğrencilerin “yaş” değişkenine göre dağılımları.

Yaş	N	%
18-20	83	20.4
21-23	232	57.1
24-26	77	19.0
27+	14	3.5
Toplam	406	100

Tablo 4.2’de, çalışmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin yaş değişkenine göre dağılımları gösterilmiştir. Buna göre; 18-20 yaş aralığında 83 (%20,4) öğrenci, 21-23 yaş aralığında 232 (%57,1) öğrenci, 24-26 yaş aralığında 77 (%19,0) öğrenci, 27+ yaş aralığında 14 (%3,5) öğrenci olarak dağılım gösterdiği görülmüştür. Tabloda da belli olduğu gibi 21-23 yaş aralığının örneklemin %57,1’lük büyük bir kısmını oluşturduğunu da göstermektedir.

Tablo 4.3. Çalışmaya katılan öğrencilerin “bölüm” değişkenine göre dağılımları.

Bölüm	N	%
Antrenörlük Eğitimi Bölümü	138	34,0
Yöneticilik Bölümü	141	34,7
Öğretmenlik Bölümü	127	31,3
Toplam	406	100

Tablo 4.3’de, çalışmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin bölüm değişkenine göre dağılımları gösterilmiştir. Buna göre; 138 (% 34,0) öğrenci Antrenörlük Eğitimi Bölümünde, 141 (%34,7) öğrenci Spor Yöneticiliği Bölümünde, 127 (%31,3) öğrenci Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gördüğünü göstermektedir.

Tablo 4.4. Çalışmaya katılan öğrencilerin “sınıf” değişkenine göre dağılımları.

Sınıf	N	%
1. Sınıf	110	27,1
2. Sınıf	97	23,9
3. Sınıf	98	24,1
4. Sınıf	101	24,9
Toplam	406	100

Tablo 4.4’de, çalışmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin sınıf değişkenine göre dağılımları gösterilmiştir. Buna göre; 110 (%27,1) öğrenci 1.sınıf, 97 (%23,9) öğrenci 2.sınıf, 98 (%24,1) öğrenci 3.sınıf, 101 (%24,9) öğrenci 4.sınıfta öğrenim gördüklerini göstermektedir.

Tablo 4.5. Çalışmaya katılan öğrencilerin “spor yapma” değişkenine göre dağılımları.

Spor Yapma Durumu	N	%
Hayır. Spor yapmıyorum	79	19,5
Evet. Okul takımındayım	48	11,8
Bir kulüpte lisanlı sporcuyum	162	39,9
Evet. Lisanslı değilim ama bilirlri günlerde spor yapıyorum	117	28,8
Toplam	406	100

Tablo 4.5’de, çalışmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin bir spor dalıyla düzenli olarak ilgilenip ilgilenmediği değişkenine göre dağılımları gösterilmiştir. Buna göre; 79 (%19,5) öğrencinin spor yapmadığı, 48 (%11,8) öğrencinin okul takımlarında faaliyet gösterdiği, 162 (%39,9) öğrencinin kulüp takımlarında lisanslı olarak spor yaptığı, 117 (%28,8) öğrencinin de isteğine bağlı olarak spor yaptığını göstermektedir.

Tablo 4.6. Çalışmaya katılan öğrencilerin “yaşadığı yer” değişkenine göre dağılımları.

Yaşadığı Yer	N	%
Köy	25	6,2
Kasaba	11	2,7
İlçe	76	18,7
Şehir	175	43,1
Büyükşehir	119	29,3
Toplam	406	100

Tablo 4.6’da, çalışmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin yaşadığı yer değişkenine göre dağılımları gösterilmiştir. Buna göre; 25 (% 6,2) öğrenci köyde, 11 (%2,7) öğrenci kasabada, 76 (%18,7) öğrenci ilçede, 175 (%43,1) öğrenci şehirde, 119 (%29,3) öğrencinin büyükşehirde yaşadığını göstermektedir.

Tablo 4.7. Çalışmaya katılan öğrencilerin “lise türü” değişkenine göre dağılımları.

Lise Öğrenim Durumu	N	%
Düz Lise	254	62,6
Anadolu Lisesi ve Dengi Okullar	93	22,9
Meslek Lisesi	13	3,2
Öğretmen Lisesi	3	0,7
Spor Lisesi	43	1,6
Toplam	406	100

Tablo 4.7’de, çalışmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin mezun oldukları lise türü değişkenine göre dağılımları gösterilmiştir. Buna göre; 254 (% 62,6) öğrencinin düz lise mezunu, 93 (% 22,9) öğrencinin Anadolu lisesi ve dengi okulu mezunu, 13 (% 3,2) öğrencinin meslek lisesi mezunu, 3 (% 0,7) öğrencinin öğretmen lisesi mezunu, 43 (% 1,6) öğrencinin de spor lisesi mezunu olduğunu göstermektedir.

Tablo 4.8. Çalışmaya katılan öğrencilerin “lise bölüm” değişkenine göre dağılımları.

Lise Bölümü	N	%
Sözel	139	34,2
Sayısal	69	17,0
Eşit Ağırlık	145	35,7
Dil	12	3,0
Spor	41	10,1
Toplam	406	100

Tablo 4.8’de, çalışmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin lisede bitirdikleri bölüm değişkenine göre dağılımları gösterilmiştir. Buna göre; 139 (%34,2) öğrenci sözel bölümlerden, 69 (%17,0) öğrenci sayısal bölümünden, 145 (%35,7) öğrenci eşit ağırlık bölümünden, 12 (%3,0) öğrenci dil bölümünden, 41 (%10,1) öğrencide spor bölümünden mezun olmuştur.

Tablo 4.9. Çalışmaya katılan öğrencilerin “üniversitede bölüm tercihi” değişkenine göre dağılımları.

Okuduğunuz Okulu Kendi İsteğinizle mi Seçtiniz?	N	%
Evet	381	93,8
Hayır	25	6,2
Toplam	406	100

Tablo 4.9’da, çalışmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin üniversitede okudukları bölümü isteyerek seçip seçmediği değişkenine göre dağılımları gösterilmiştir. Buna göre; 381 (%93,8) öğrenci okuduğu bölümü isteyerek seçtiği, 25 (%6,2) öğrencinin ise istemeyerek seçtiğini göstermektedir.

Tablo 4.10. Çalışmaya katılan öğrencilerin “annelerinin özlük durumu” değişkenine göre dağılımları.

Annenin Özlük Durumu	N	%
Öz	402	99,0
Üvey	4	1,0
Toplam	406	100

Tablo 4.10’da, çalışmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin annelerinin öz veya üvey olma değişkenine göre dağılımları gösterilmiştir. Buna göre; 402 (%99,0) öğrencinin annelerinin öz olduğu, 4 (%1,0) öğrencinin de annelerinin üvey olduğunu göstermektedir.

Tablo 4.11. Çalışmaya katılan öğrencilerin “babalarının özlük durumu” değişkenine göre dağılımları.

Babanın Özlük Durumu	N	%
Öz	404	99,5
Üvey	2	0,5
Toplam	406	100

Tablo 4.11’de, çalışmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin babalarının öz veya üvey olma değişkenine göre dağılımları gösterilmiştir. Buna göre; 404 (%99,5) öğrencinin babalarının öz olduğu, 2 (%0,5) öğrencinin de babalarının üvey olduğunu göstermektedir.

Tablo 4.12. Çalışmaya katılan öğrencilerin “annelerinin sağ olma durumu” değişkenine göre dağılımları.

Annelerinin Sağ Olma Durumu	N	%
Sağ	397	97,8
Ölü	5	1,2
Ayrı Yaşıyor	2	0,5
Boşandı	2	0,5
Toplam	406	100

Tablo 4.12’de, çalışmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin annelerinin yaşam durumu değişkenine göre dağılımları gösterilmiştir. Buna göre; 397 (%97,8) öğrencinin annelerinin sağ olduğu, 5 (%1,2) öğrencinin annesinin ölü olduğu, 2 (%0,5) öğrencinin annesinin ayrı yaşadığı, 2 (%0,5) öğrencinin annesinin boşandığını göstermektedir.

Tablo 4.13. Çalışmaya katılan öğrencilerin “babalarının sağ olma durumu” değişkenine göre dağılımları.

Babaların Sağ Olma Durumu	N	%
Sağ	392	96,6
Ölü	11	2,7
Ayrı Yaşıyor	1	0,2
Boşandı	2	0,5
Toplam	406	100

Tablo 4.13’de, çalışmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin babalarının yaşam durumu değişkenine göre dağılımları gösterilmiştir. Buna göre; 392 (%96,6) öğrencinin babasının sağ olduğu, 11 (%2,7) öğrencinin babasının ölü olduğu, 1 (%0,2) öğrencinin babasının ayrı yaşadığı, 2 (%0,5) öğrencinin babasının boşandığını göstermektedir.

Tablo 4.14. Çalışmaya katılan öğrencilerin “anne eğitimine” göre dağılımları.

Eğitim Durumu	N	%
Okuma yazma bilmiyor	42	10,3
Sadece okur-yazar	15	3,7
İlkokul mezunu	151	37,2
Ortaokul mezunu	76	18,7
Lise mezunu	97	23,9
Üniversite mezunu	25	6,2
Toplam	406	100

Tablo 4.14’de, çalışmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin annelerinin eğitim seviyesi değişkenine göre dağılımları gösterilmiştir. Buna göre; 42 (%10,3) öğrencinin annesinin okuryazar olmadığını, 15 (%3,7) öğrencinin annesinin sadece okuryazar, 151 (%37,2) öğrencinin annesinin ilkokul mezunu, 76 (%18,7) öğrencinin annesinin ortaokul mezunu, 97 (%23,9) öğrencinin annesinin lise mezunu, 25 (%6,2) öğrencinin annesinin üniversite mezunu olduğunu göstermektedir.

Tablo 4.15. Çalışmaya katılan öğrencilerin “baba eğitimine” göre dağılımları.

Eğitim Durumu	N	%
Okuma yazma bilmiyor	5	1,2
Sadece okur-yazar	16	3,9
İlkokul mezunu	114	28,1
Ortaokul mezunu	81	20,0
Lise mezunu	130	32,0
Üniversite mezunu	60	14,8
Toplam	406	100

Tablo 4.15’de, çalışmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin babalarının eğitim seviyesi değişkenine göre dağılımları gösterilmiştir. Buna göre; 5 (%1,2) öğrencinin babasının okuryazar olmadığını, 16 (%3,9) öğrencinin babasının sadece okuryazar, 114 (%28,1) öğrencinin babasının ilkokul mezunu, 81 (%20,0) öğrencinin babasının ortaokul mezunu, 130 (%32,0) öğrencinin babasının lise mezunu, 60 (%14,8) öğrencinin babasının üniversite mezunu olduğunu göstermektedir.

Tablo 4.16. Çalışmaya katılan öğrencilerin “anne mesleğine” göre dağılımları.

Annenin Mesleği	N	%
İşsiz	21	5,2
İşçi	43	10,6
Memur	38	9,4
Serbest Meslek	37	9,1
Emekli	100	24,6
Ev Hanımı	165	40,6
Diğer	2	0,5
Toplam	406	100

Tablo 4.16’da, çalışmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin annelerinin meslek değişkenine göre dağılımları gösterilmiştir. Buna göre; 21 (%5,2) öğrencinin annesinin işsiz olduğu, 43 (%10,6) öğrencinin annesinin işçi olduğunu, 38 (%9,4) öğrencinin annesinin devlet memuru olduğunu, 37 (%9,1) öğrencinin annesinin serbest meslekle uğraştığını, 100 (%24,6) öğrencinin annesinin emekli olduğunu, 165 (%40,6) öğrencinin annesinin ev hanımlığı yaptığını, 2 (%0,5) öğrencinin annesinin başka meslek grubunda çalıştığını göstermektedir.

Tablo 4.17. Çalışmaya katılan öğrencilerin “baba mesleğine” göre dağılımları.

Babanın Mesleği	N	%
İşsiz	4	1,0
İşçi	78	19,2
Memur	74	18,2
Serbest Meslek	138	34,0
Emekli	105	25,9
Diğer	7	1,7
Toplam	406	100

Tablo 4.17’de, çalışmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin babalarının meslek değişkenine göre dağılımları gösterilmiştir. Buna göre; 4 (%1,0) öğrencinin babasının işsiz olduğunu, 78 (%19,2) öğrencinin babasının işçi olduğunu, 74 (%18,2) öğrencinin babasının devlet memuru olduğunu, 138 (%34,0) öğrencinin babasının serbest meslekle uğraştığını, 105 (%25,9) öğrencinin babasının emekli olduğunu, 7 (%1,7) öğrencinin babasının başka meslek grubunda çalıştığını göstermektedir.

Tablo 4.18. Çalışmaya katılan öğrencilerin “kardeş sayısına” göre dağılımları.

Kardeş Sayısı	N	%
1	35	8,6
2	146	36,0
3	116	28,6
4	44	10,8
5 ve üstü	65	16,0
Toplam	406	100

Tablo 4.18’de, çalışmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin ailelerinde bulunan kardeş sayıları değişkenine göre dağılımları gösterilmiştir. Buna göre; 35 (%8,6) öğrencinin 1 kardeşe sahip olduğu, 146 (%36,0) öğrencinin 2 kardeşe sahip olduğu, 116 (%28,6) öğrencinin 3 kardeşe sahip olduğu, 44 (%10,8) öğrencinin 4 kardeşe sahip olduğu, 65 (%16,0) öğrencinin 5 ve üstü kardeş sayısına sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo 4.19. Çalışmaya katılan öğrencilerin “gelir” değişkenine göre dağılımları.

Toplam Gelir	N	%
350-500	2	0,5
550-800	6	1,5
850-1200	40	9,9
1250-2000	102	25,1
2250 ve üstü	256	63,0
Toplam	406	100

Tablo 4.19’da, çalışmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin gelir değişkenine göre dağılımları gösterilmiştir. Buna göre; 2 (%0,5) öğrencinin ailesinin toplam geliri 350-500 TL, 6 (%1,5) öğrencinin ailesinin toplam geliri 550-800 TL, 40 (%9,9) öğrencinin ailesinin toplam geliri 850-1200 TL, 102 (%25,1) öğrencinin ailesinin toplam geliri 1250-2000 TL, 256 (%63,1) öğrencinin ailesinin toplam geliri 2250 ve üstü olduğunu göstermektedir.

4.2. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin İletişim Becerisi Düzeyleriyle İlgili İstatistikleri

Tablo 4.20. Çalışmaya katılan öğrencilerin iletişim becerisi değerlendirme ölçeği puan ortalamaları.

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	SS
Bayan	172	4,05	0,55
Erkek	234	3,96	0,57
Toplam	406	4,00	0,56

Çalışmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği'nden almış oldukları puan ortalamaları Tablo 4.20'de gösterilmiştir. Buna göre, bayan öğrencilerin iletişim becerileri düzeyine ilişkin ortalama puanlarının $4,05 \pm 0,55$, erkek öğrencilerin iletişim becerileri düzeyine ilişkin ortalama puanları ise $3,96 \pm 0,57$ olduğu ortaya çıkmıştır. Çalışmaya katılan bayan öğrencilerin iletişim becerisi düzeyleri, ortalamalara bakıldığında erkek öğrencilere göre daha iyi olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan öğrencilerin puan ortalamalarının genel olarak incelendiğimizde, ortalama puanın $4,00 \pm 0,56$ olduğu görülmüştür. Ortaya çıkan bu puanlar da araştırmaya katılan öğrencilerin iletişim beceri düzeylerinin yüksek olduğunu göstermektedir.

4.3. Çalışmaya Katılan Öğrencilerin “ANOVA” ve “t” Testi Sonuçları

Tablo 4.21. Çalışmaya katılan öğrencilerin “cinsiyet” değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması.

Cinsiyet	N	$\bar{X}$	SS	t	P
Bayan	172	101,30	13,84	0,80	0,37
Erkek	234	99,05	14,48		

Tablo 4.21’de, çalışmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin (172 bayan ve 234 erkek) cinsiyet değişkeni bakımından iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. (t:0,80 ve P: 0,37).

Tablo 4.22. Çalışmaya katılan öğrencilerin “yaş” değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması.

Yaş	N	$\bar{X}$	SS	F	P
18-20	83	101,84	13,31	0,89	0,44
21-23	232	99,98	14,33		
24-26	77	98,14	14,52		
27+	14	99,92	16,69		
Toplam	406	100,01	14,24		

Tablo 4.22’de, çalışmaya katılan öğrencilerin yaş değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. (F: 0,89 ve P: 0,44).

Tablo 4.23. Çalışmaya katılan öğrencilerin “bölüm” değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması.

Bölüm	N	$\bar{X}$	SS	F	P
Antrenörlük	138	97,88	15,04	7,82	,00
Yöneticilik	141	103,78	13,04		
Öğretmenlik	127	98,14	13,87		
Toplam	406	100,01	14,24		

Tablo 4.23’de, çalışmaya katılan öğrencilerin bölüm değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Bu farkın yapılan Post-Hoc testinde Yöneticilik Bölümünden kaynaklandığı tespit edilmiştir. (F: 7,82 ve P: 0,00).

Tablo 4.24. Çalışmaya katılan öğrencilerin “sınıf” değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması.

Sınıf	N	$\bar{X}$	SS	F	P
1. sınıf	110	102,16	12,65	2,17	0,09
2. sınıf	97	100,78	13,34		
3. sınıf	98	97,29	16,30		
4. sınıf	101	99,56	14,32		
Toplam	406	100,01	14,24		

Tablo 4.24’de, çalışmaya katılan öğrencilerin sınıf değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. (F: 2,17 ve P: 0,09).

Tablo 4.25. Çalışmaya katılan öğrencilerin “spor yapma” değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması.

Spor Yapma Durumu	N	$\bar{X}$	SS	F	P
Yapmıyorum	79	95,70	14,62	3,09	0,027
Evet. Okul takımı	48	100,31	12,00		
Evet. Lisanslı	162	101,29	14,46		
Evet. Belirli günlerde	117	101,02	14,13		
Toplam	406	100,01	14,24		

Tablo 4.25’de, çalışmaya katılan öğrencilerin spor yapma değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Bu farkın yapılan Post-Hoc testinde lisanslı olan öğrencilerden kaynaklandığı tespit edilmiştir. (F: 3,09 ve P: 0,027).

Tablo 4.26. Çalışmaya katılan öğrencilerin “yaşadığı yer” değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması.

Yaşadığı Yer	N	$\bar{X}$	SS	F	P
Köy	25	99,96	12,16	1,07	0,37
Kasaba	11	93,18	21,02		
İlçe	76	99,71	13,64		
Şehir	175	99,49	14,60		
Büyükşehir	119	101,60	13,73		
Toplam	406	100,01	14,24		

Tablo 4.26’da, çalışmaya katılan öğrencilerin yaşadığı yer değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. (F:1,07 ve P: 0,37).

Tablo 4.27. Çalışmaya katılan öğrencilerin “lise türü” değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması.

Lise Türü	N	$\bar{X}$	SS	F	P
Düz Lise	254	100,03	14,80	0,32	0,85
Anadolu Lisesi ve Dengi	93	99,94	12,95		
Meslek Lisesi	13	100,92	15,84		
Öğretmen Lisesi	3	108,66	3,21		
Spor Lisesi	43	99,13	13,79		
Toplam	406	100,01	14,24		

Tablo 4.27’de, çalışmaya katılan öğrencilerin lise türü değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. (F: 0,32 ve P:0,85).

Tablo 4.28. Çalışmaya katılan öğrencilerin “lise bölümü” değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması.

Lise Bölümü	N	$\bar{X}$	SS	F	P
Sözel Bölüm	139	99,74	14,70	0,54	0,69
Sayısal Bölüm	69	98,84	12,90		
Eşit Ağırlık	145	100,93	15,26		
Dil Bölümü	12	96,00	13,07		
Spor Bölümü	41	100,82	11,30		
Toplam	406	100,01	14,24		

Tablo 4.28.’de, çalışmaya katılan öğrencilerin lise bölümü değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. (F: 0,54 ve P: 0,69).

Tablo 4.29. Çalışmaya katılan öğrencilerin “üniversite bölümü” değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması.

İsteyerek mi?	N	$\bar{X}$	SS	t	P
Evet	381	100,17	14,17	0,58	0,44
Hayır	25	97,48	15,31		

Tablo 4.29’da, çalışmaya katılan öğrencilerin üniversite bölümü değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. (t: 0,58 ve P: 0,44).

Tablo 4.30. Çalışmaya katılan öğrencilerin “annelerinin özlük durumuna” göre iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması.

Özlük-Üveylük	N	$\bar{X}$	SS	F	P
Öz	402	100,16	14,07	4,52	0,034
Üvey	4	85,00	24,85		
Toplam	406	100,01	14,24		

Tablo 4.30’da, çalışmaya katılan öğrencilerin annelerinin özlük durumu değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Bu farkın Post-Hoc testinde annenin öz olmasından kaynaklandığı tespit edilmiştir. (F: 4,52 ve P: 0,034).

Tablo 4.31. Çalışmaya katılan öğrencilerin “babalarının özlük durumuna” göre iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması.

Özlük-Üveylük	N	$\bar{X}$	SS	t	P
Öz	404	100,00	14,27	2,60	0,10
Üvey	2	100,50	,70		
Toplam	406	100,01	14,24		

Tablo 4.31’de, çalışmaya katılan öğrencilerin babalarının özlük durumu değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. (t: 2,60 ve P: 0,10).

Tablo 4.32. Çalışmaya katılan öğrencilerin “annelerinin sağ olma durumuna” göre iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması.

Sağ Olma Durumu	N	$\bar{X}$	SS	F	P
Anne Sağ	397	100,25	13,99	2,91	0,034
Anne Ölü	5	90,80	26,15		
Ayrı Yaşıyor	2	74,50	10,60		
Anne Boşandı	2	100,50	,70		
Toplam	406	100,01	14,24		

Tablo 4.32’de, çalışmaya katılan öğrencilerin annelerinin sağ olma durumu değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Bu farkın Post-Hoc testinde annelerinin sağ olmasından kaynaklandığı tespit edilmiştir. (F: 2,91 ve P: 0,034).

Tablo 4.33. Çalışmaya katılan öğrencilerin “babalarının sağ olma durumuna” göre iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması.

Sağ Olma Durumu	N	$\bar{X}$	SS	F	P
Baba Sağ	392	100,10	13,99	1,81	0,14
Baba Ölü	11	99,63	26,15		
Ayrı Yaşıyor	1	67,00	.		
Baba Boşandı	2	100,50	0,70		
Toplam	406	100,01	14,24		

Tablo 4.33’de, çalışmaya katılan öğrencilerin babalarının sağ olma durumu değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. (F: 1,81 ve P: 0,14).

Tablo 4.34. Çalışmaya katılan öğrencilerin “anne eğitimine” göre iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması.

Anne Eğitim	N	$\bar{X}$	SS	F	P
Bilmiyor	42	101,38	12,61	1,61	0,15
Okur-yazar	15	93,13	19,09		
İlkokul mezunu	151	101,50	13,90		
Ortaokul mezunu	76	100,61	15,39		
Lise mezunu	97	97,81	13,86		
Üniversite mezunu	25	99,52	12,34		
Toplam	406	100,1	14,24		

Tablo 4.34’de, çalışmaya katılan öğrencilerin anne eğitimi değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. (F: 1,61 ve P: 0,15).

Tablo 4.35. Çalışmaya katılan öğrencilerin “baba eğitimine” göre iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması.

Baba Eğitim	N	$\bar{X}$	SS	F	P
Bilmiyor	5	105,00	7,31	1,48	0,19
Okur-yazar	16	97,12	18,49		
İlkokul mezunu	114	100,24	13,60		
Ortaokul mezunu	81	102,06	17,20		
Lise mezunu	130	100,45	11,57		
Üniversite mezunu	60	96,20	15,07		
Toplam	406	100,01	14,24		

Tablo 4.35’de, çalışmaya katılan öğrencilerin baba eğitimi değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. (F: 1,48 ve P: 0,19).

Tablo 4.36. Çalışmaya katılan öğrencilerin “anne mesleğine” göre iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması.

Anne Meslek	N	$\bar{X}$	SS	F	P
İşsiz	21	92,85	7,78	0,82	0,09
İşçi	43	103,02	14,64		
Memur	38	96,42	13,63		
Serbest Meslek	37	101,35	14,69		
Emekli	100	100,11	12,62		
Ev Hanımı	165	100,69	14,23		
Diğer	2	93,00	31,11		
Toplam	406	100,1	14,24		

Tablo 4.36’da, çalışmaya katılan öğrencilerin anne mesleği değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. (F: 0,82 ve P: 0,09).

Tablo 4.37. Çalışmaya katılan öğrencilerin “baba mesleğine” göre iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması.

Baba Meslek	N	$\bar{X}$	SS	F	P
İşsiz	4	100,75	18,00	0,27	0,92
İşçi	78	100,56	12,41		
Memur	74	99,24	12,62		
Serbest Meslek	138	100,86	14,66		
Ev Hanımı	105	98,99	15,79		
Diğer	7	100,14	18,20		
Toplam	406	100,01	14,24		

Tablo 4.37’de, çalışmaya katılan öğrencilerin baba mesleği değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. (F: 0,27 ve P: 0,92).

Tablo 4.38. Çalışmaya katılan öğrencilerin “kardeş sayısına” göre iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması.

Kardeş Sayısı	N	$\bar{X}$	SS	F	P
1	35	96,82	12,40	1,52	0,19
2	146	100,78	13,11		
3	116	101,81	14,04		
4	44	97,84	17,13		
5 ve üstü	65	98,24	15,54		
Toplam	406	100,01	14,24		

Tablo 4.38’de, çalışmaya katılan öğrencilerin kardeş sayısı değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. (F: 1,52 ve P: 0,19).

Tablo 4.39. Çalışmaya katılan öğrencilerin “gelir” değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinin karşılaştırılması.

Gelir	N	$\bar{X}$	SS	F	P
350-500	2	89,50	21,92	2,14	0,07
550-800	6	106,66	8,21		
850-1200	40	99,95	15,49		
1250-2000	102	97,02	15,96		
2250 ve üstü	256	101,13	13,21		
Toplam	406	100,01	14,24		

Tablo 4.39’da, çalışmaya katılan öğrencilerin gelir değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. (F: 2,14 ve P: 0,07).

5. TARTIŞMA

Bu bölümde, araştırmada elde edilen bulguların ortaya konması ve sonuçlarının ilgili literatürden faydalanılarak tartışılması, araştırmanın sonuçları ve buna bağlı olarak geliştirilen öneriler yer almaktadır.

Çalışma sonuçlarında Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin betimsel istatistik ortalama sonuçları göz önünde bulundurulduğunda ($4,00 \pm 0,56$) sonucun yüksek olduğunu ve bu sonuçla çalışmaya katılan öğrencilerin iletişim becerisi değerlendirme ölçek puanının yüksek olduğunu göstermiştir. Ayrıca erkek öğrencilere kıyasla bayan öğrencilerin İletişim Becerileri Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları ortalama puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir. (Tablo 4.20).

Korkut (1997)'un eğitim fakültesi öğrencilerine yapmış olduğu araştırmada da öğrencilerin iletişim becerisi düzeylerinin yüksek olduğu bayan öğrencilerde ‘‘4,03’’ erkek öğrencilerde ise ‘‘3,87’’ ortalamalarına bakılarak anlaşılabilir (Korkut, 1997).

Araştırmaya katılan Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencileriyle Korkut (1997)'un yaptığı çalışmada öğrencileri arasında karşılaştırma yapıldığında, Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin puan ortalamasının biraz daha yüksek olduğu görülmektedir. Bunun sebebi, öğrencilerin sporla uğraşmaları ve bu sayede sosyalleşebilmeleri ile açıklanabilir.

Bu değişkenle ilgili yapılan bir çalışmada, sporla ilgilenen kişiler ilgilenmeyenlerle karşılaştırıldığında iletişime girme konusunda daha istekli ve yetenekli olduğunu, sporsal etkinliklerde edinilen beceri ve tecrübelerin sosyal yaşantılarımıza da tesir ettiğini belirtmektedir (Özerkan, 2005).

Çalışmaya katılan öğrencilerin İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinden aldığı puanlara bakılarak; Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda öğrenim gördükleri bölümlerin iletişim beceri düzeylerine etkisi konusunda istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Literatürde bu sonucu destekleyecek spor bölümleriyle ilgili çalışmalara rastlanmamıştır. Fakat, bölümler arası istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmasının sebebi; yapılan Post-Hoc testinde Yöneticilik Bölümünden kaynaklandığı tespit edilmiştir. Ayrıca, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda okuyan öğrenciler hayatlarının büyük bir kısmını spor içerisinde geçirmiş olmaları ve kişiliklerine uyan, hayatlarının ilerleyen dönemlerinde de sporun içinde olabilecekleri beden eğitimi öğretmenliği, antrenörlük eğitimi ve spor yöneticiliği bölümleri gibi spordaki farklı meslek dallarını içeren kariyer planlamalarını yapmış olmaları söylenebilir (Tablo 4.23).

Çalışmaya katılan öğrencilerin İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinden aldığı puanlara bakılarak; düzenli olarak spor yapıp yapmadıkları değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Bunun sebebi; yapılan Post-Hoc testinde lisanslı öğrencilerden kaynaklandığı tespit edilmiştir. Coopers (1969)'ın yaptığı çalışmada sporsal etkinliklerde bulunan ve spor yapan insanların, bulunmayan insanlara göre daha girişimci, cesaretli, saygılı, cana yakın ve sosyal ilişkiler bakımından daha tecrübeli olduklarını ifade etmiştir (Çamlıyer, 1984). Bununla birlikte bir diğer beden eğitimi öğretmenlerini ilgilendiren çalışmada ise, beden eğitimi öğretmenlerinin sosyal ortamlara göre hareket edebilen, özgüvenli, empati yeteneğine sahip, etrafındaki yaşanan olaylardan etkilenebilen, sempatik, iletişime yatkın insanlar olarak açıklamıştır (Avşar, 2004).Yapılan bu çalışmalar bağlamında Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin iletişim becerisi düzeyleri açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğunu söylemek mümkündür (Tablo 4.25).

Çalışmaya katılan öğrencilerin İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinden aldığı puanlara bakılarak; annelerinin özlük ve annelerinin sağ olma durumu değişkenleri bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Literatürde bu iki sonucu da destekleyecek çalışmalara rastlanmamıştır. Fakat bu iki değişkenin anlamlı çıkmasının sebebi olarak; annelerinin öz olduğu ve yapılan Post-Hoc testinde annelerinin sağ olmasından kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Bununla birlikte öğrencilerin hayatları boyunca spor yapmaları, annelerinin de spor sayesinde çocuklarının sosyalleşebildiğini, grup çalışmalarını öğrendiğini, olumlu düşünce yapısına girdiğini, özgüvenini yükselttiğini ve iletişim becerilerini pozitif anlamda etkilediğini bildiği için çocuklarını spora teşvik etmeleri olarak açıklanabilir (Tablo 4.30, 4.32).

Çalışmanın diğer sonuçlarında yani iletişim becerisi düzeylerinde Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin cinsiyeti, yaşı, üniversite sınıf düzeyleri, mezun oldukları lise türü, mezun oldukları lise bölümü, üniversite bölümlerini isteyerek seçip seçmedikleri, babalarının özlük üveylük durumu, babalarının yaşam durumu, annelerinin eğitim durumu, babalarının eğitim durumu, annelerinin icra ettiği meslek, babalarının icra ettiği meslek, kardeş sayıları ve ailelerinin gelir düzeyi değişkenleri bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığını ortaya çıkarmıştır.

Çalışmaya katılan öğrencilerin İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinden aldığı puanlara bakılarak (Tablo 4.21) “cinsiyet”değişkeni bakımından istatistiksel olarak bir fark olmadığı görülmüştür. Literatür tarandığında bu sonucu destekleyen çalışmalar vardır. Fakat bu sonucu desteklemeyen, cinsiyet değişkeninin iletişim becerisine etkisi olduğunu söyleyen çalışmalar da mevcuttur. Bu çalışmalara bir örnek olarak; bayanların davranış biçimlerinin sempatiklik ve iletişime yatkınlıkları bakımından daha merhametli, sözel olarak kendilerini rahat ifade etme yetileri ve cana yakın olmaları özellikleriyle bir olguda toplandıklarını öne sürmüştür (Korkut, 1996).

Öğrencilerin İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinden aldığı puanlara bakılarak (Tablo 4.22) “yaş” değişkeni bakımından istatistiksel olarak bir fark olmadığı görülmüştür. Bozkurt ve Ark.(2003) yaptığı ilköğretim 1.Kademe öğretmenlerinin problem çözme çalışması da yaş değişkeninin iletişim becerisi düzeyleri üzerine anlamlı bir fark yaratmamıştır. Fakat aksi sonucu bulan çalışmalarda mevcuttur. Görür (2001)’ün ergenler ve yetişkinler üzerine yaptığı çalışmasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulmuştur.

Değerlendirmeye katılan öğrencilerin İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinden aldığı puanlara bakılarak (Tablo 4.24) ” sınıf ” değişkeni bakımından istatistiksel olarak bir fark olmadığı görülmüştür. Bu sonuç Korkut (1997)’un eğitim fakültesine yaptığı çalışmada da öğrencilerin sınıf derecelerine yönelik istatistiksel olarak anlamlı bir farkı bulamamasıyla desteklenebilir. Aksi sonucu ise Pehlivan (2005)’in sınıf öğretmeni adayları üzerine gerçekleştirdiği çalışmasında 4.sınıf öğrencilerinin 1. Sınıf öğrencilerine karşı avantajlı olduğu sonucunu bulmuştur.

Çalışmaya katılan öğrencilerin İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanlara bakarak, “yaşadığı yer” (Tablo 4.26) ve “gelir düzeyi” (Tablo 4.39) değişkenleri bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Bu sonucu Köker ve Ark. (2005)’in yaptığı sosyo-ekonomik değişkeni üzerine yaptığı çalışmada anlamlı bir fark bulamaması da çalışmayı desteklemektedir. Ancak Görür (2001)’ün yaptığı lise öğrencilerinin iletişim becerilerini değerlendirdiği çalışmasıyla çelişkilidir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanlara bakarak, “ lise türü” (Tablo 4.27) ve “lise bölümleri” (Tablo 4.28) değişkenleri bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Literatür tarandığında bu sonucu destekleyecek çalışmalara rastlanılmamıştır.

Çalışmaya katılan öğrencilerin İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanlara bakarak “üniversite bölümünü isteyerek seçip seçmediği” değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Literatür tarandığında bu sonucu destekleyecek ya da farklı sonuçta olan çalışmalara rastlanılmamıştır (Tablo 4.29).

Çalışmaya katılan öğrencilerin İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanlara bakarak “ babalarının özlük durumu” (Tablo 4.31) ve “babalarının sağ olma durumu” (Tablo 4.33) değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Literatür tarandığında bu sonucu destekleyecek çalışmalara rastlanılmamıştır.

Çalışmaya katılan öğrencilerin İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanlara bakarak, “annelerinin eğitimi” (Tablo 4.34) ve “annelerinin mesleği” (Tablo 4.36) değişkenleri bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Çıkan sonuçlar bu konuyla alakalı yapılmış olan birçok araştırmayla farklıdır. Bunlardan bir tanesi Eryüksel (1996)’in anne baba ve ergen ilişkileri üzerine yapmış olduğu çalışmadır. Bu tezat sonucun ortaya çıkma sebebi olarak çalışmaya katılan öğrencilerinin yetişkin olması ve hayatlarının her döneminde sporla uğraştıkları için yetkin bir birey haline gelmeleri söylenebilir. Bu düşünceyi destekleyen bir düşünce ise; küçük yaşlardan beri yapılan spor ilk olarak oyunsal şekillerde ve çocuğun fazla enerjisini atmasını sağlayacak ortamlarda gerçekleşir bu sayede çocuk aile üyeleri dışında oluşan başka iletişimlerin oluşmasına imkan sağlar. Aile ve sosyal hayatta etkin olmayan ve sosyal yaşama entegre olamayan kişiler, sporsal etkinlikler sayesinde özgüvenli bireylere dönüşebilirler (Doğan, 2004).

Öğrencilerin İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanlara bakarak, “babalarının eğitimi” (Tablo 4.35) ve “babalarının mesleği” (Tablo 4.37) değişkenleri bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. İlaslan (2001)’in orta öğretim öğrencileri üzerine yaptığı çalışmada bu sonucu desteklemektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puana bakarak “kardeş sayısı” (Tablo 4.38) değişkeni bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Korkut da katılımcılarının ailelerindeki kardeş sayısı değişkenini göz önünde bulundurmuş ve öğrencilerin bir veya daha fazla kardeş sayısına sahip olmalarının iletişim becerisi düzeylerinde anlamlı bir fark yaratmadığı sonucuna varmıştır (Günay, 2003).

Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerine uyguladığımız çalışmamızın sonuçlarına göre iletişim becerisi düzeylerinde “öğrenim gördüğü bölümler”, “annelerinin özlük üveylik durumları”, “annelerinin sağ olma durumları” ve “düzenli olarak spor yapıp yapmadıkları” değişkenleri bakımından iletişim becerisi düzeylerinde anlamlı bir farklılık ortaya çıkmıştır. Diğer değişkenler bakımından ise istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Ortaya

ıkan bu durum sayesinde birçok ilgi alaka ve beceriyi içinde bulunduran sporsal etkinliklerin manevi ve sosyal olarak yetkin olmayan bireylerin bu sorunlarını ortadan kaldıracılabileceği soylenebilir. Bununla birlikte sporsal etkinlikler; insanların fiziksel özelliklerinin gelişmesine ve fit görünmesine imkan sağlar. Oluşan kassal gelişim sayesinde insan, anatomik olarak uygun bir duruşa sahip olur. Sporsal etkinlikler vücudumuzu tanımamıza ve sosyal yaşantımızda beden dilini sağlıklı bir şekilde kullanmamıza olanak sağlar. Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ğrencilerinin de kurduğu ilişkilerde iletişim becerileri düzeylerinin yüksek olduğunu düşünmeleri bu durumlara bağlı olabilir.

İletişim becerilerinin kurulan ilişkiye sağlıklı şekilde yansımaları, iletişimde bireysel farklılıklarla oluşan anlaşmazlıkların önüne geçilebilir. Yaşanan durumların grerek, duyarak ve hissederek olmasını sağlayan sporsal etkinlikler, insanların iletişim kopuklukları yüzünden oluşan anlaşmazlıkları da ortadan kaldıracılabileceği söylenmektedir. Bu bilgilerden yola çıkarak Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ğrencilerinin iletişim beceri düzeylerinin yüksek çıkmasının sebebi olarak; öğrenim süreleri boyunca sürekli sporsal etkinliklerin içince olmaları, öğrendiklerini pekiştirerek bunu kişisel iletişimlerine yansıtılmaları olarak düşünülebilir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik bilgileri incelendiğinde ortaya çıkan en yüksek değerler; cinsiyet değişkenine göre %57,6 erkek öğrenci, yaş değişkenine göre %57,1 21-23 yaş aralığı, bölüm değişkenine göre %34,7 yöneticilik bölümü, sınıf değişkenine göre %27,1 1.sınıf, spor yapma değişkenine göre %39,9 lisanslı sporcu, yaşadığı yer değişkenine göre %43,1 şehir, lise türü değişkenine göre %62,6 düz lise, lise bölüm değişkenine göre %35,7 eşit ağırlık bölümü, üniversite tercihinin isteyerek yapılıp yapılmadığına göre %93,8 isteyerek, annelerinin özlük durumu değişkenine göre %99,0 öz, babalarının özlük durumu değişkenine göre %99,5 öz, annelerinin sağ olma durumuna göre %97,8 sağ, babalarının sağ olma durumuna göre %96,6 sağ, annelerinin eğitime göre %37,2 ilkokul mezunu, babalarının eğitime göre %32,0 lise mezunu, anne mesleğine göre %40,6 ev hanımı, baba mesleğine göre %34,0 serbest meslek, kardeş sayısı değişkenine göre %36 2 kardeş ve son olarak gelir değişkenine göre ise %63,1 2250 TL ve üstü olarak karşımıza çıkmıştır.

Yapılan araştırmanın sonuçlarına göre; çalışmaya dahil olan katılımcıların üniversitede öğrenim gördüğü bölümler, annelerinin özlük üveylilik durumları, annelerinin yaşam durumları ve düzenli olarak spor yapıp yapmadıkları değişkenleri bakımından iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık ortaya çıkmıştır. Çalışmanın diğer değişkenlerinin sonuçları istatistiksel olarak anlamlı bir fark yaratmadığı ortaya çıkmıştır.

Araştırmaya katılan bayan öğrencilerin iletişim becerisi düzeyleri, ortalamalarına bakıldığında erkek öğrencilere göre daha iyi olduğu görülmüştür. Bununla birlikte; çalışmaya katılan öğrencilerin bölüm değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Bu farkın yapılan Post-Hoc testinde Yöneticilik Bölümünden kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin spor yapma değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Bu farkın yapılan Post-Hoc testinde lisanslı olan öğrencilerden kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin annelerinin özlük durumu değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Bu farkın Post-Hoc testinde annenin öz olmasından kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin annelerinin sağ olma durumu değişkenine göre iletişim becerisi düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Bu farkın Post-Hoc testinde annelerinin sağ olmasından kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Bu araştırmayı ilgilendiren Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerine uygulanan yeterince çalışmaya rastlanmamıştır. Bu yüzden yapılan bu araştırmanın bundan sonraki araştırmalara fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Zira bu çalışma sağlıklı biri iletişim kurmak, girilen iletişimde karşılıklı oluşan tutumları değerlendirmek ve oluşan anlaşmazlıkları gidermek için fayda sağlayabilir.

Bu araştırma, insanların hayatı boyunca sporun içinde olmasının özel hayatlarında ve sosyal hayatlarında oluşturduğu göz ardı edilemeyecek düzeydeki pozitif etkiyi göstermek için yapılmıştır. Bu çalışmada yararlanılan İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğini farklı fakülte ve yüksekokullarda öğrenim gören öğrencilere uygulayarak Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarıyla iletişim becerileri düzeylerindeki farkları görmek içinde yapılabilir.

Çalışmayı başka değişkenler ekleyerek tekrar uygulamak ortaya çıkan sonuçlarla da, öğrencilerin dezavantajlarını gidermek ve fayda sağlamak için kullanılabilir. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin ana branşları çalışma kapsamında verilen farklı değişkenler bakımından karşılaştırılması yapıp iletişim becerisi düzeylerine olan etkisi yeni bir araştırma konusu olabilir. Bu şekilde yapılacak bir araştırmayla da edinilen spor branşlarının iletişim becerisine etkisini net bir şekilde görmek sağlanabilir.

Her düzeydeki eğitim ve öğretim kurumlarının müfredatlarına iletişim becerilerini geliştirebilecek ödev, ders, grup çalışmaları gibi faaliyetlerin konmasının da fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Açıköz KÜ. *Etkili Öğrenme ve Öğretme*, 6. Baskı. İzmir, Eğitim Dünyası Yayınları, 2005: 21-23.
- Alkan C. *Eğitim Teknolojisi*, 7. Basım. Ankara, Anı Yayıncılık, 2005: 61-62.
- Anshel MH. *Sport Psychology from Theory to Practise*. Arizona, Gorsuch Scarisbrick Publisher, 1994:74.
- Argan M, Katırcı H. *Spor Pazarlaması*, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 2002:24.
- Avşar Z. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin sosyal beceri düzeylerinin belirlenmesi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2004, XVII (2), 111-130.
- Aydın M. *Eğitim Yönetimi*, Ankara, Hatipoğlu Yayınevi, 1998:15.
- Baltaş Z, Baltaş A. *Bedenin Dili*, 32. Basım. İstanbul, Remzi Kitapevi, 1992: 32-33-34.
- Baltaş Z, Baltaş A. (1999). *Bedennin Dili*, 20. Basım. İstanbul, Remzi Kitapevi, 1999:56.
- Baltaş A, Ürkmez İ, Sevil İ. *Satışta İletişim ve Beden Dili*, Birinci Basım. İstanbul, Remzi Kitapevi, 2007: 22.
- Başer E. *Uygulamalı Spor Psikolojisi*, Ankara, Spor Kitapevi. 1998:244-258.
- Bıçakçı İ. *İletişim ve Halkla İlişkiler*, Ankara, Mediacat Yayınları1998: 95.
- Bozkurt N, Serin O, Emran B. İlköğretim birinci kademe öğretmenlerinin problem çözme, iletişim becerileri ve denetim odağı düzeylerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi. Antalya, 2003, 12. *Eğitim Bilimleri Kongresi Bildirileri*: 1373-1392.
- Cüceloğlu D. *İnsan İnsana*, Ankara, Altın Kitaplar Basımevi, 1979: 13-97.
- Cüceloğlu D. *Yeniden İnsan İnsana*, 27. Basım. İstanbul, Remzi Kitapevi, 2001:66-67.
- Cüceloğlu D. *Yeniden İnsan İnsana*, 35. Basım. İstanbul, Remzi Kitapevi, 2006: 89.
- Çağlar İ. Kılıç S. *Eğitim Fakülteleri İçin Genel İletişim*, 1. Basım. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 2008: 6.
- Çamlıyer H. Sporcularda Stres ve Stres Yaratan Faktörlere Göre Yaşanma Biçimleri. Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Doktora tezi, İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi, 1984.

Çamlıyer H. *Eğitim Bütünlüğü İçerisinde Çocuk Hareket Eğitimi ve Oyun*, Manisa, Emek Matbaacılık, 2001:33.

Demiray U, Dağtaş B. *İletişim Modelleri*, Eskişehir, Eğitim, Sağlık ve Bilimsel Araştırma Çalışmaları Vakfı Yayınları, Yayın No:92, Eskişehir. 1994:7.

Demirel Ö. *Planlamadan Değerlendirmeye Öğretme Sanatı*, 1. Basım. Ankara, Pegem A Yayıncılık, 1999:101.

Deniz İ. İletişim Becerileri Eğitiminin İlköğretim 8.Sınıf Öğrencilerinin İletişim Becerisi Düzeylerine Etkisi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yüksek lisans tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi, 2003.

Devito J. *The Interpersonal Communication Book*, Tenth Edition, 2013:34.

Doğan B. *Spor Sosyolojisi ve Uygulamalı Spor Sosyolojisine Giriş*, İzmir, Meta Basım Matbaacılık Hizmetleri, 2004:52-53.

Egan G. *Psikolojik Danışmaya Giriş*, (Çev. Akkoyun Fusun), Ankara, Form Ofset, 1994:87.

Erdoğan İ. *İletişimi Anlama*, 1.Basım. Ankara, Pozitif Matbaacılık, 2002:175.

Ertekin Y. *Halkla İlişkiler*, Ankara, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları, 2002:32.

Eryüksel GN. Ana-Baba ve Ergen İlişkilerinin Problem Çözme İletişim Becerileri, Bilişsel Çarpıtmalar ve Aile Yapısı Açısından İncelenmesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji Anabilim Dalı. Doktora tezi, İzmir: Ege Üniversitesi,1996.

Evliyaoğlu G. *İletişim Psikolojisi Psikolojik İletişim*, 1. Basım. Ankara, Gazeteciler Cemiyeti Yayınları, 1987:134-135.

Gordon T. *Etkili Öğretmenlik Eğitimi*, (Çev. Aksay Emel), 17. Basım. İstanbul, Sistem Yayıncılık, 2004:78.

Görür D. Lise Öğrencilerinin iletişim Becerilerini Değerlendirmelerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek lise tezi, Adana: Çukurova Üniversitesi, 2001.

Güler D. Eğitim iletişim kavramı ve sistem yaklaşımı açısından eğitim iletişimi sürecinin incelenmesi. *Kurgu Dergisi*, 1990, Sayı:8: 479-487.

Günay K. Sınıf Yönetiminde Öğretmenlerin İletişim Becerilerinin Değerlendirilmesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek lisans tezi. Adana: Çukurova Üniversitesi, 2003.

Gürgen H. *Örgütlerde İletişim Kalitesi*, İstanbul, Der Yayınları, Yayın No:221, 1997:37-49.

Işık M. *İletişimden Kitle İletişimine*, Konya, Mikro Yayınları2000:22-31.

İlaslan Ö. Orta Öğretim Öğrencilerinin Bazı Özlük Niteliklerinin ve Baskın Ben Durumlarının İletişim Becerileriyle İlişkisi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı. Yüksek lisans tezi, Konya:Selçuk Üniversitesi, 2001.

Kaya A. *Kişilerarası İlişkiler ve Etkili İletişim*. 3. Basım. Ankara, Pegem Akademi, 2011:4.

Korkut F. İletişim becerilerini değerlendirme ölçeğinin geliştirilmesi: güvenilirlik ve geçerlik çalışmaları. *Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 1996, 2(7):18-23.

Korkut F. (1997). Üniversite öğrencilerinin iletişim becerilerinin değerlendirilmesi. Anadolu Üniversitesi, *IV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildirileri*, Eskişehir, 1997:208-218.

Korkut F. *Okul Temelli Önleyici Rehberlik ve Psikolojik Danışma*, Ankara, Anı Yayıncılık, 2004:38.

Korkut F. Yetişkinlere yönelik iletişim becerileri eğitimi. *Hacettepe Üniversite Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2005, 28:143-149.

Köker S. Evrengöl A. Canat S. Ergenlerin ana babaları ile iletişimlerini algılama düzeyleri. *Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Dergisi*, 2005, 1(2):75-78.

Oskay AÜ. *XIX. Yüzyıldan Günümüze Kitle İletişimin Kültürel İşlevleri*, Ankara, A.Ü.S.B.F. Basın ve Yayın Yüksekokulu Yayınları, 1982:309.

Oskay Ü. *İletişimin A B C'si*, 4. Baskı. İstanbul, Derya Kitapevi, 2005:10.

Özer K. *İletişimsizlik Becerisi*, 6.Basım. İstanbul, Sistem Yayıncılık, 2006:23.

Özerkan KN. *Spor Psikolojisine Giriş Temel Kavramlar*, Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 2005:47-49.

Pehlivan BK. Öğretmen adaylarının iletişim becerisi algıları üzerine bir çalışma. *İlköğretim-Online*, 2005, 4(2):17-23.

Riesch SK. Henriques J. Chanchong W. Effects of Communication Skills Training on Parents and Young Adolescents From Extreme Family Types. *Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing*. 2003, (http://www.findarticles.com/p/articles/mi_qa3892/is_200310/ai_n9332751).

Sayers F. Bingaman CE. Graham R. *Yöneticilikte İletişim*, (Çev. D. Şahinler), Rota Yayıncılık, 1993:10.

Saygıdeğer A. Benlik Saygısı Düzeyleri Farklı Genel Lise Öğrencilerinin Bazı Kişisel Özelliklerine Göre İletişim Becerilerine İlişkin Algılarının İncelenmesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Yüksek lisans tezi. Eskişehir:Anadolu Üniversitesi, 2004.

Tayfun R. *Etkili İletişim ve Beden Dili*, 1.Baskı. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 2007:11-12.

Tutar H. Yılmaz MK. *Genele İletişim Kavramlar ve Modeller*, 6. Basım. Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2008:34-37-49-51

Voight D. *Spor Sosyolojisi*, (Çev. A.Atalay), Ankara, Alkim Yayınevi, 1998: 90.

Yetim, A. Cengiz R. *İletişim ve Spor*, Ankara, Berikan Yayınevi, 2010: 13.

Yılmaz H. *Öğretmenim Lütfen Bu Kitabı Okur Musun?*, 27. Baskı. Konya, Çizgi Kitapevi, 2004: 28.

Zıllıoğlu M. *İletişim Nedir?*, 2. Basım. İstanbul: Cem Yayınevi, 2003: 47.

Weinberg R. Gould D. *Foundations of Sport and Exercise Psychology*, Human Kinetics, Champaign, IL. 1995: 76.

EK-1. ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER	
Adı Soyadı	: Hamza Ali Gökalp
Doğum tarihi	: 15.05.1989
Doğum yeri	: İskenderun
Medeni hali	: Bekar
Uyruğu	: T.C.
Adres	: İnönü Cad. Mehmet Ali Akman Mah. No:646 Kat:5 Daire:10 Konak / İZMİR
Tel	: 536- 632 9272
E-mail	: aligokalp1907@gmail.com
EĞİTİM	
Lise	: İskenderun Özel İkem Koleji (2006)
Lisans	: Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (2009-2013)
Yüksek lisans	: Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı (2014-2016)
YABANCI DİL BİLGİSİ	
İngilizce	: YDS: 58,75 (Eylül 2016)

EK -2. KİŞİSEL BİLGİ FORMU

AÇIKLAMA: Aşağıda sizinle ilgili bilgileri içeren sorular bulunmaktadır. Cevaplarınız bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Sizden istenen kendinizle ilgili en doğru bilgiyi vermenizdir. Ankete adınızı ve soyadınızı yazmanıza gerek bulunmamaktadır. Soruları okuduktan sonra size uygun olan seçeneği (X) işareti ile işaretleyiniz. Teşekkürler.

1-Cinsiyetiniz:

Bayan Erkek

2-Yaşınız:

(.....)

3-Bölümünüz:

(.....)

4-Sınıfınız:

(.....)

5-Herhangi bir spor branşıyla düzenli olarak ilgileniyormusunuz?

Hayır, spor yapmıyorum.

Evet, okul takımındayım.

Evet, bir klüpte lisanslı sporcuyum.

Evet, lisanslı değilim ama belirli günlerde spor yapıyorum.

(Haftada kaç gün kaç saat olduğunu lütfen belirtiniz.).....

Diğer, (lütfen belirtiniz.).....

6-Yaşamınızın çoğunu aşağıdaki yerleşim birimlerinden hangisinde geçirdiniz?

Köyde Kasabada İlçede

Şehirde Büyük şehirde

7-Mezunuz olduğunuz lise?

Düz lise Anadolu lisesi ve DengiOkullar

Meslek lisesi Öğretmen lisesi

Diğer.....

8-Mezun olduğunuz lisede hangi bölümü bitirdiniz?

SözelBölüm Sayısal Bölüm Dil bölümü

Türkçe-Matematik Bölüm SporBölümü Diğer.....

9-Üniversitede öğrenim gördüğünüz bölümü isteyerek mi seçtiniz?

( ) Evet ( ) Hayır

10- Anneniz Babanız

( ) Öz ( ) Öz

( ) Üvey ( ) Üvey

11- Anneniz Babanız

( ) Sağ ( ) Sağ

( ) Ölü ( ) Ölü

( ) Ayrı Yaşıyor ( ) Ayrı Yaşıyor

( ) Boşandı ( ) Boşandı

12-Anne ve babanızın öğrenim durumu: Anneniz Babanız

Okuma Yazma Bilmiyor ( ) ( )

Sadece Okur-Yazar ( ) ( )

İlkokul Mezunu ( ) ( )

Ortaokul Mezunu ( ) ( )

Lise Mezunu ( ) ( )

Üniversite veya Yüksekokul Mezunu ( ) ( )

Diğer (.....)

13-Annenezin ve Babanızın Mesleği: Anneniz Babanız

İşsiz ( ) ( )

İşçi ( ) ( )

Memur ( ) ( )

Serbest Meslek Sahibi ( ) ( )

Emekli ( ) ( )

Ev Hanımı ( ) ( )

Diğer (.....)

14-Kaç Kardeşiniz?

( ) Bir ( ) İki ( ) Üç ( ) Dört ( ) Beş ve Üstü

15-Ailenizin Aylık Toplam Geliri?

( ) 350-500 TL. ( ) 550-800 TL.

( ) 850-1200 TL. ( ) 1250-2000 TL.

( ) 2050-2500 TL. ( ) 2550 TL.ve Üstü

EK-3. İLETİŞİM BECERİLERİNİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ (İBDÖ)

YÖNERGE: Bu ölçek iletişimle ilgili bazı özelliklerinizi ölçmeye yöneliktir. Aşağıda sunulan ifadeleri, o ifadelerle ilgili genelde nasıl olduğunuzu düşünerek okuyunuz İlişkilerimizdeki özelliklerimiz elbette kiminle, hangi koşullarda, ne zaman ilişkide bulunduğumuza bağlı olarak farklılıklar göstermektedir. O nedenle ifadeleri genelde gösterdiğiniz tepkilere göre değerlendiriniz. Değerlendirmenizi **5-her zaman, 4- sıklıkla, 3-bazen, 2-nadiren, 1-hiçbir zaman** olmak üzere derecelendirdikten sonra cevap kağıdındaki uygun yere (x) koyarak belirtiniz. Hiç bir ifadeyi boş bırakmamanız sonuçları daha sağlıklı değerlendirmeye yarayacaktır. Teşekkürler.

	5	4	3	2	1
1- Sorunlarını dinlediğim insanlar benim yanımdan rahatlayarak ayrılırlar.	( )	( )	( )	( )	( )
2- Düşüncelerimi istediğim zaman anlaşılır biçimde ifade edebilirim	( )	( )	( )	( )	( )
3-Başkalarını bir kasıt aramadan dinlerim.	( )	( )	( )	( )	( )
4- Sosyal ilişkide bulunduğum insanları oldukları gibi kabul edebilirim.	( )	( )	( )	( )	( )
5- İnsanların önemli ve değerli olduklarını düşünürüm.	( )	( )	( )	( )	( )
6- Birisiyle ilgili bir karara ulaşmadan önce onunla ilgili gözlemlerimi gözden geçiririm.	( )	( )	( )	( )	( )
7-İlişkide bulunduğum kişilerin anlatmak istediklerini dinlemek için onlara zaman ayırırım.	( )	( )	( )	( )	( )
8-İnsanlara karşı sıcak bir ilgi duyarım.	( )	( )	( )	( )	( )
9-İnsanlara gerektiğinde yardım etmekten hoşlanırım.	( )	( )	( )	( )	( )
10- Olaylara değişik açılardan bakabilirim.	( )	( )	( )	( )	( )
11- Düşüncelerimle yaptıklarım birbirleriyle tutarlıdır.	( )	( )	( )	( )	( )

	5	4	3	2	1
12- İlişkilerimin daha iyiye gitmesi için bana düşenleri yapmaya özen gösteririm.	( )	( )	( )	( )	( )
13- Kendime ve başkalarına zarar vermeden içimden geldiği gibi davranabilirim.	( )	( )	( )	( )	( )
14- Arkadaşlarımla beraberken kendimi rahat hissederim.	( )	( )	( )	( )	( )
15- Yaşadığım olaylardaki coşkuyu her halimle başkalarına iletebilirim.	( )	( )	( )	( )	( )
16- İlişkilerim nasıl geliştiğini ve nereye gittiğini anlamak için düşünmeye zaman ayırırım.	( )	( )	( )	( )	( )
17- Karşımdakini dinlerken anlamadığım bir ayrıntı olduğunda konunun açığa kavuşması için sorular sorarım.	( )	( )	( )	( )	( )
18- Benimle özel olarak konuşmak isteyen bir arkadaşım olduğunda konuyu ayaküstü konuşmamaya özen gösteririm.	( )	( )	( )	( )	( )
19- Birisini anlamaya çalışırken sakın bir ses tonuyla konuşurum.	( )	( )	( )	( )	( )
20- İlişkilerimi zenginleştiren eğlenceli, keyifli bir yanımvar.	( )	( )	( )	( )	( )
21-Birisine bir öneride bulunurken,onun öneri vermemi isteyip istemediğine dikkat ederim.	( )	( )	( )	( )	( )
22-Birini dinlerken ne karşılık vereceğimden çok onun ne demek istediğini anlamaya çalışırım.	( )	( )	( )	( )	( )
23-İletişim kurduğum insanlar tarafından anlaşıldığını hissederim.	( )	( )	( )	( )	( )
24- Bir yakınımla sorunum olduğunda bunu onunla suçlayıcı olmayan bir dille konuşmak için girişimde bulunurum.	( )	( )	( )	( )	( )
25- Karşımdakini dinlerken sırf kendi merakımı gidermek için ona özel sorular sormaktan kaçınırım.	( )	( )	( )	( )	( )